

^KÜRD

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
Heydər Əliyev

DİPLOMAT

№ 25 (399) 26-29 Oktyabr, Cümə, 2017
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev İstanbulda D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının IX Zirvə görüşündə xüsusi qonaq qismində iştirak edib

Səh. 4-5

GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ

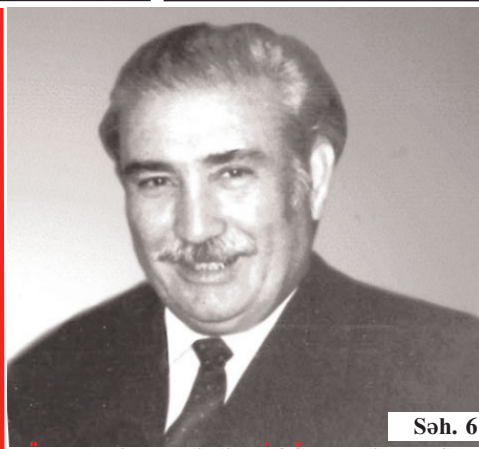
Səh. 3

Prezident Barzanidən Dünya İctimaiyyətinə Müraciət

Səh. 3

Daşkəsəndə 18 Oktyabr Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi günü qeyd edildi

Səh. 6

KÜRD XALQININ DƏYƏRLİ OĞLU, AZƏRBAYCAN NƏSRİNİN QARTALI SÜLEYMAN HÜSEYN OĞLU RƏHİMOVUN VƏFATINDAN 34 İL ÖTDÜ

Sefin Dizeyi: Amerika, Almanya û Rûsya bo lihevanîna Hewlêr û Bexdayê hewl didin

Səh. 14

Путин обвинил Запад в двойных стандартах в отношении Каталонии и Курдистана

Prezident Barzanidən Dünya İctimaiyyətinə Müraciət: Biz vətəndaşlarımızın qırğınlarının qarşısının alınmasını istəyirik

Səh. 3

Нетаньяху пытается остановить иракскую агрессию против курдов

Səh. 14

Güvenlik Konseyi: İşgal ettiğiniz bölgelerden çekilin

Səh. 10

Багдад озвучил "новые" условия диалога с Эрбилем

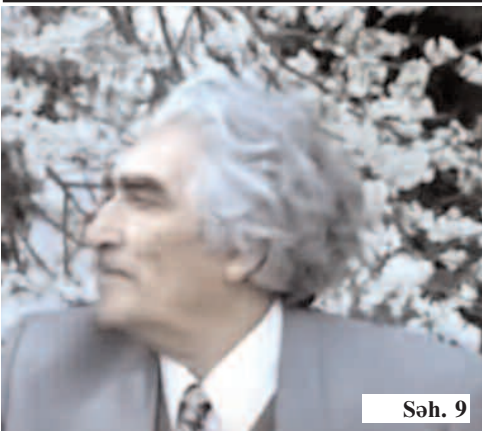
Səh. 15

Heşda Şeibî li Xurmatû malên Kurdan talan dike

Səh. 5

Курды протестуют перед офисами ООН и США

Səh. 16

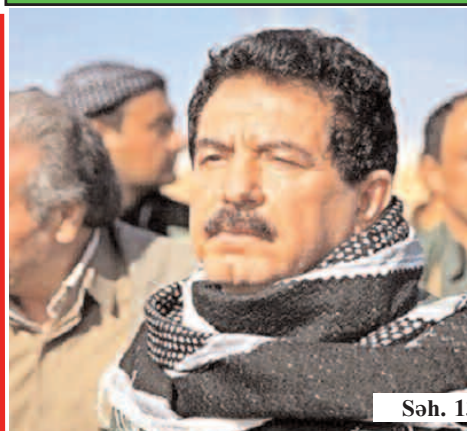
Səh. 9

"O dağlar azaddı" - dedi Hüseyin Kürdoğlu...

Səh. 12

Helbestvaniya Apo Osman Sebrî

Səh. 13

Kosret Resûl: Navê çend kêmfamên YNKê ket nav rûpelên rêş ên dirokê..Enfaleke din hatiye serê me

Səh. 8

Di 33 Saliya Koçkirina Seydayê Cegerxwîn De, Çend Gotin

Prezident İlham Əliyev İstanbulda D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının IX Zirvə görüşündə xüsusi qonaq qismində iştirak edib

İstanbulda inkişaf etməkdə olan səkkiz ölkənin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) "Əməkdaşlıq yolu ilə imkanları artırmaq" devizi altında IX Zirvə görüşü keçirilib.

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə xüsusi qonaq qismində Zirvə görüşündə iştirak edib.

Əvvəlcə birgə foto çəkdirildi.

Zirvə görüşü müqəddəs "Qurani-Kərim"dən ayələrin oxunması ilə başladı.

İnkişaf etməkdə olan səkkiz ölkənin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının - D-8-in baş katibi Seyid Ali-Mohammad Musəvi Zirvə görüşünü açıq elan edərək tədbirin əhəmiyyətindən danışdı.

D-8 təşkilatının hazırkı sədri, Pakistanın Baş naziri Şahid Xaqan Abbasi qurumun müasir dövrdə fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsində üzv ölkələrin səylərinin gücləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. Qeyd etdi ki, Pakistan D-8 təşkilatına sədrliyi dövründə bu qurumun möhkəmlənməsinə və inkişafına çalışıb. Məhz bu dövrdə D-8 BMT-də müşahidəçi statusu əldə edərək beynəlxalq səviyyədə mövqeyini gücləndirib. Pakistanın Baş naziri dedi ki, qurumun üzvləri 20 il ərzində iqtisadiyyat, ticarət, nəqliyyat, turizm və digər sahələrdə əlaqələri inkişaf etdiriblər.

Baş nazir Şahid Xaqan Abbasi D-8 təşkilatına sədrliyin Pakistandan Türkiyəyə keçdiyini elan etdi.

Təşkilatın yeni sədri, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxışında üç qitədə yerləşən ölkələri əhatə edən D-8-in son 20 ildə fəaliyyətinin uğurlu olduğunu vurğulayaraq, dünyada baş verən gərginliklər fonunda Zirvə görüşünün keçirilməsinin önəmini qeyd etdi. Son illər müsəlmanların yaşadıkları bölgələrdə baş verən münafişlərin, terrorizmin, təbii fəlakətlərin ciddi fəsadlarla nəticələndiyini deyən Türkiyə Prezidenti təəssüflə bildirdi ki, global ədalətsizlik azalmaq əvəzinə, daha da artır. Dünyada İslamla terrorizmin əlaqələndirilməsi cəhdlərinin, islamofobiyanın və ksenofobiyanın artdığını, miqrant böhranının dərinləşdiyini bildiren Türkiyə Prezidenti dedi ki, D-8 ölkələri dünyada çox az ölkənin sahib olduğu gənc və dinamik artan əhaliyə, zəngin təbii sərvətlərə, sürətli inkişafa malikdir. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan üzv ölkələrin bu potensialından tam səmərəli istifadə olunması nəticəsində qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin hazırkı 100 milyard dollardan qısa müddətdə 500

milyard dollara çatdırıla biləcəyini qeyd etdi. Türkiyə Prezidenti iqtisadiyyat, ticarət, nəqliyyat, müdafiə sənayesi, təhsil, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük imkanların olduğunu vurğulayaraq D-8 üzvlərinin sayının artırılmasının, qarşılıqlı ticarətin milli

rayonu işğal edib. Həmin ərazilərdə etnik təmizləmə siyasəti aparılıb, 1 milyondan artıq soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. 1992-ci ildə Ermənistan Xocalı soyqırımını törədib. Bu hərbi cinayət nəticəsində 613 dinc azərbaycanlı qətlə yetirilib, onlardan 106-sı qadın və 63-ü

Ölkəmizin ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil və olmayacaq.

Hörmətli görüş iştirakçıları, Azərbaycan İslam həmrəyliyinə xüsusi əhəmiyyət verir və öz töhfəsini verir. 2017-ci il Azərbaycanda "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunub. Eyni zamanda, bu il Azərbaycanda

Türkiyə arasında İstanbul şəhərində imzalanmışdır və bu kəmərlə gələn il istifadəyə verilecekdir.

Tezliklə rəsmi açılışı olacaq Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avropa ilə Asiya arasında ən qısa yol olacaqdır. Azərbaycan Şərqi-Qərbi və Şimali-Cənubi nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılmasına böyük sərmayələr qoyur. Bu nəqliyyat dəhlizləri Avrasiyanın iqtisadi inkişafı üçün yeni imkanlar açacaqdır. Diqqətinizə görə minnətdaram.

Zirvə görüşündə D-8 Şurasının 16-cı, 17-ci və xüsusi sessiyalarının hesabatları dinlənildi, gündəlikdə duran məsələlər müzakirə olundu.

IX Zirvə görüşünə yekun vuran Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan D-8-in dünyada sülhün, sabitliyin və rifahın inkişafına bundan sonra da töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi. Türkiyə Prezidenti təşkilatın güclənməsi və böyüməsi üçün bir sıra islahatların aparılmasının vacibliyini diqqətə çatdırdı, qurumun inkişafında fəallığına və Zirvə görüşünün yüksək səviyyədə təşkilinə görə Katibliyə, tədbirdə iştirak edən dövlət və hökumət başçılarına və nümayəndə heyətlərinin rəhbərlərinə minnətdarlığını çatdırdı.

Sonra Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və digər ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının iştirakı ilə D-8 təşkilatı ilə İslam İnkişaf Bankı arasında Anlaşma Memorandumu imzalandı.

D-8 formatına Türkiyə, İran, Pakistan, Banqladeş, Malayziya, İndoneziya, Misir və Nigeriya daxildir. Təşkilatın üzvlərindən ikisi - Türkiyə və İndoneziya "Böyük iyirmilər" (G-20) üzvüdür. D-8-in fəaliyyətinin əsas məqsədi üzv ölkələr arasında əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, iqtisadi və sosial sahələrdə əlaqələri gücləndirməkdir.

Bu qurumun yaranması ideyası İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının 1996-cı il oktyabrın 22-də İstanbulda keçirilmiş toplantısında irəli sürülüb. 1997-ci il iyunun 15-də İstanbulda keçirilən dövlət və hökumət başçıların Zirvə görüşündə D-8 rəsmi olaraq təsis edilib.

Doqquzuncu Zirvə görüşü ilə D-8 təşkilatının fəaliyyətinin 20 illik dövrü əhatə edən birinci mərhələsinə yekun vurulub, yeni mərhələ üçün hədəflər və fəaliyyətin əsas istiqamətləri müəyyənləşdirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasına səfəri oktyabrın 20-də başa çatıb.

valyutalarla aparılmasının təşkilatın daha da güclənməsinə imkan yarada biləcəyini bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev D-8 IX Zirvə görüşündə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Hörmətli Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan.

Hörmətli baş katib.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, əziz qardaşım, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının IX Zirvə görüşünə dəvətə və göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan D-8-in üzvü olmamasına baxmayaraq, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycanı bu tədbirə dəvət edib. Mən buna görə öz qardaşıma dərin təşəkkürümü bildirirəm.

2015-ci ilin noyabr ayında "Böyük iyirmilər"ın Zirvə görüşü Türkiyənin Antalya şəhərində keçirilib. Türkiyə bu görüşə qrupa üzv olmayan yalnız bir ölkəni xüsusi qonaq kimi dəvət edə bilirdi və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu tədbirə Azərbaycanı dəvət etmişdir. Bu, bir daha Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının, dostluğunun bariz nümunəsidir.

Hörmətli görüş iştirakçıları, mən sizin diqqətinizi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafişsinə cəlb etmək istəyirəm. Ermənistan 25 ildən artıqdır ki, Azərbaycanın tarixi torpaqlarını – Dağlıq Qarabağı və ətrafındakı 7

uşağıdır. Minlərlə insan itkin düşüb və yaralanıb. BMT Təhlükəsizlik Şurası münafişlə ilə bağlı 4 qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələrdə erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından dərhal və qeydşərtsiz çıxarılması tələb edilir. Eyni zamanda, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, ATƏT və digər təşkilatlar da oxşar qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Lakin işğalçı Ermənistan bu qərarlara məhəl qoymur və azərbaycanlı mülki əhaliyə qarşı hərbi cinayətlərini davam etdirir.

Ötən ilin aprelində təmas xəttində Ermənistanın silahlı hücumu nəticəsində mülki şəxslər və hərbiçilər həlak olub. Yüzlərlə yaşayış evi dağıdılıb. Azərbaycan Ermənistanın bu təcridatının qarşısını qətiyyətlə aldı, ordumuz torpaqlarımızın bir hissəsini erməni işğalçılarından azad etdi. Bundan sonra Ermənistan tərəfindən tamamilə dağıdılmış Cəfər Mərcanlı qəsəbəsi yenidən quruldu. 150 evdən ibarət bu qəsəbədə məktəb, tibb məntəqəsi və məscid tikildi. Bu məscid ermənilər tərəfindən dağıdılmış Şuşa məscidinin bənzəridir.

Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tarixi torpağıdır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münafişəsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir. Azərbaycan dövləti və xalqı heç vaxt imkan verməyəcək ki, onun özəli torpağında ikinci qondarma erməni dövləti yaradılsın.

54 müsəlman ölkəsindən gələn 3 minə yaxın idmançının iştirak etdiyi IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçirilib. Biz bu gün dünyada ən ciddi təhlükələrdən biri olan islamofobiya qarşı fəal mübarizə aparırıq. Özünü müsəlman ölkələrinin dostu kimi qələmə verməyə çalışan Ermənistan Dağlıq Qarabağ və ətraf bölgələrdə məscidləri və dini abidələri dağıdıb. Məscidləri dağıdan ölkə heç vaxt müsəlman ölkələrinin dostu ola bilməz.

İki gün əvvəl Azərbaycan müstəqilliyinin bərpasının 26-cı ildönümünü qeyd edib. Qısa müddət ərzində ölkəmiz uğurlu inkişaf yolu keçmişdir. 2004-cü ildən başlayaraq iqtisadiyyatımız 3 dəfədən çox artmış, 2 milyona yaxın iş yeri açılmışdır. Yoxsulluq 5 faizə düşmüşdür. Savadlılıq 100 faizə yaxındır. Valyuta ehtiyatlarımız ölkənin ümumi daxili məhsuluna bərabərdir. Xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 20 faizindən azdır. Azərbaycanın bu uğurları beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də qeyd olunur. Davos İqtisadi Forumunun iqtisadiyyatın rəqəbatqabiliyyətliyi üzrə bülki hesabatında Azərbaycan 35-ci yeri tutub.

Azərbaycan beynəlxalq miqyaslı layihələrin təşəbbüsçüsü və fəal iştirakçısıdır. Bu gün biz tərəfdaşlarımızla birlikdə "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsini icra edirik. Bu, dünyanın ən böyük infrastruktur layihələrindən biridir. Cənub Qaz Dəhlizinin əsas hissəsi olan TANAP qaz kəməri üzrə saziş 2012-ci ildə Azərbaycan ilə

Daşkəsəndə 18 Oktyabr Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi günü qeyd edildi

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Daşkəsən rayon bölməsinin birgə təşkilatçılığı ilə 18 Oktyabr Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi günü və daşkəsən rayonundan olan çağırışçıların Silahlı Qüvvələrin sıralarına müddətli həqiqi hərbi xidmət keçmək üçün yola salınması və ehtiyata buraxılmış müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının qarşılanması münasibətilə möhtəşəm tədbir keçirildi.

Tədbirdə rayon rəhbərliyi, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Daşkəsən rayon bölməsinin şəxsi heyəti, şəhid ailələri, Qarabağ

qələbəsi idi.

Azərbaycan özünün əsl müstəqilliyini ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük siyasi qaydışından sonra əldə etdi. 1993-cü ilin iyununda xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev özü ilə bərabər Azərbaycan siyasi müdriklik gətirdi. Məhz ümummilli lider Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini təhlükələrdən xilas etdi.

Ümummilli lider Heydər Əliyev müstəqilliyi qorumağı onu əldə etməkdən qat-qat çətinləşdirən məntiqi ilə nəhəng dövlət quruculuğu işlərinə başladı, qarşıya çıxan bütün sərhədləri yardı və qısa vaxt ərzində Azərbaycanın səsi ən nüfuzlu

lı münasibət bütün ölkəmizdə olduğu kimi Daşkəsəndə də tam sağlam, əmin təməllər üzərindədir. Gənclərimiz vətənpərvərlik ruhunda təbiiyə olunurlar, rayonumuzda və ölkədə gedən ictimai-siyasi hadisələrə sağlam münasibət bəsləyirlər, bir-birinin ardınca uğurlar qazanırlar.

Rayonumuzun gəncləri bütün dövrlərdə ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunmasında yaxından iştirak ediblər, bu gün də həmin ənənə yüksək səviyyədə davam etməkdədir. Rayonumuzdan olan çağırışçıların təntənəli surətdə, böyük ruh yüksəkliyi ilə hərbi xidmətə yola salınması və hərbi xidmətinə başa vurmuş gənclərin qarşılanması mərasimləri rayon ictimaiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə hər zaman bayram ovqatında keçirilir.

Mən hərbi xidmətinə başa vurmuş gənclərimizi və onların valideynlərini ürəkdən təbrik edirəm, hərbi xidmətə yollanacaq çağırışçılarımıza isə uğurlar, möhkəm cansağlığı, qələbə xəbəri ilə qayıtmalarını arzulayıram.

Bir daha da bayramınız mübarək olsun!

Yaşasın Müstəqil Azərbaycanın Milli Ordusu!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevə eşq olsun!

Çıxış edən Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Daşkəsən rayon bölməsinin rəisi mayor İxdiyar Əhmədov isə ölkəmizdə ordu quruculuğu sahəsində qazanılmış uğurlardan danışdı. O həmçinin vətəni göz bəbəyik qorumağın müqəddəs və məsuliyyətli vəzifə olduğunu deyərək, düşməndən qat-qat üstün olan ordumuzun doğma torpaqlarımızın keşiyində daim ayıq-sayıq dayandığına, hərbi işinin sirlərinə mükəmməl yiyələndiklərinə, dövlətimizin başçısının rəhbərliyi altında ölkəmizin ərazi bütövlüyünün möhkəm qorunduğuna və tezliklə işğal altında olan ərazilərimizin yağı düşməndən azad olunacağına əminliyini ifadə etdi.

Daha sonra Qarabağ müharibəsi əlili Hacı Ənvər Əliyev və hərbi xidmətinə uğurla başa vurub valideynlərinin yanına, rayonumza qayıtmış Şəhriyar İsayev də çıxış edərək göstərilən diqqətə, yaradılan hər cür yüksək şəraitə görə Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Daha sonra Silahlı Qüvvələrimizin sıralarından təxris olunmuş rayon gənclərinə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Əbiyev hədiyyələr təqdim etdi.

Həmin gənclər rayon Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən işlə təmin olunmaları üçün qeydiyyatda götürüldülər.

Tədbir rayon Mədəniyyət və Turizm nümayəndəliyinin hazırladığı bayram konserti ilə başa çatdı.

Müharibəsi veteranları, hərbi xidmətə çağırış yaşlı gənclər, məktəblilər, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və KİV mənsubları iştirak edirdilər.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları rayon mərkəzində ucaldılmış xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin abidəsi önünə tər gül dəstələri qoyaraq Ulu Öndərin əziz xatirəsinə ehtiramla yad etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninə səsləndirilməsi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını fəda etmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsinin ehtiramla yad edilməsi ilə başlayan tədbiri giriş sözü ilə açan Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Əbiyev dedi:

- Əvvəla, hər birinizi salamlayaraq, 18 Oktyabr Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətilə sizləri təbrik edirəm, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında inkişaf edən ölkəmizdə sizə sülh, rifah, əmin-amanlıq arzulayıram.

Tarix dəfələrlə sübut edib ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu qazanmaqdan qat-qat çətinləşdirir. XX yüzilliyin sonlarında Sovetlər Birliyinin süquta uğraması ilə yaranan əlverişli tarixi şərait və tələyin bəxş etdiyi imkan nəticəsində Azərbaycan xalqı XX yüzillikdə ikinci dəfə müstəqillik bayrağını qaldırdı. Bu, xalqımızın siyasi tarixində XX əsrdəki ikinci parlaq

beynəlxalq təşkilatların kürsüsündən gəldi.

Müstəqilliyin əvəzsiz bir nemət olduğunu və xalqın tarixi tələyində çox önəmli rol oynadığını böyük qürur hissi ilə bəyan edən Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyini əbədi və dönməz etdi. Əsl müstəqillik isə öz sərvətlərinin tam sahibi olmaqdır.

Bu gün azad, müstəqil, hüquqi, demokratik və müasir Azərbaycan Dövlətini qurduğu üçün Ulu Öndər Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri qarşısında baş əyir, Onun hər bir üçün daim əvəzsiz olan xatirəsinin dərin minnətdarlıq hissi ilə yad edirik.

Həmin siyasi xətt Heydər Əliyev siyasi kursunun ən layiqli davamçısı möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən müasir zamanın tələblərinə uyğun yüksək səviyyədə bu gün davam etdirilir, ölkəmizin mövqeləri durmadan möhkəmlənir.

İndi ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin edərək torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadir müasir dünya standartlarına cavab verən Milli Ordumuz vardır. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin ali diqqət və qayğısı sayəsində Azərbaycan ordusu Cənubi Qafqazın ən güclü ordusuna çevrilmişdir. Bu orduda xidmət etməyin özü gənclərimiz üçün şərəfidir.

İndi ordu ilə xalq arasındakı qarşılıq-

Prezident Barzanidən Dünya İctimaiyyətinə Müraciət: Biz vətəndaşlarımızın qırğınlarının qarşısının alınmasını istəyirik

Kürdistan Prezidenti Məsud Bərzani, İran dəstəklisi Şiə Haşdi Şabi terror təşkilatının Kürdistan Bölgəsinə istiqamətli hücumlarına bağlı şərh etdi. Beynəlxalq ictimaiyyətə səslənən Prezident Bərzani, "Şiə Haşdi Şabi xadimlərinin Kürdistan xalqına hücumu qarşısında xalqımızın bir daha qırğın yaşamamasını haqq pozuntuların önünə keçilməsini tələb edirik" dedi.

Kürdistan Prezidenti Məsud Bərzaninin yazılı açıqlaması:

"Hər xalq və millət kimi Kürdistan xalqının qanuni bir haqq olan öz müqəddəratını təyin etmək adına reallaşdırdığı müstəqillik referendumundan sonra xalqımız, böyük bir təhlükə, mühasirə və toplu cəzalandırılma ilə üz-üzə qalmışdır.

İraq hökuməti, xalqı cəzalandırmaq istəyir, çünki onlar haqsız

qanunu tələb edirlər. Sərhədlərdən keçən və İraq konstitusiyasını və bütün qanunları ayaqları altına alan, bütün bu cəza cəhdləri ilə xalqımızın iradəsini qırmaq istəyirlər. Bu təşəbbüslər 150-dən çox sakini və müharibə riski altında olan insanların həyatına son qoydu.

Buradan azadlığın tərəfdarı olan bütün dünyanın sülhsevər qüvvələrinə, ziyalılarına və vicdanlılarına müraciət edirəm; Kürdistan xalqına dəstək verin və Kürdistan xalqına qarşı yeni bir soyqırım və qırğınlara icazə verməyin. Bunu reallaşdırmaq istəyən qərar mərkəzlərinə qarşı hərəkətə keçin çünki hökumətlər öz mənfəətləri üçün Kürdistan xalqı və Peşmərgəsinin Daiş terroruna qarşı dünyanı qorumaq üçün sinəsini siper etdiyini xatırlamaq istəmirik.

Buna görə, orduya, misiyaya və bir sıra digər xarici güclərə qarşı haqsız, ölüm, köç və İraq hökumətinə qarşı müharibənin qarşısını almaq məqsədi ilə hərəkətə keçmələrini istəyirəm.

Buradan Avropa və Amerikadakı bütün kürdlərə, Kürdistan xalqlarına qanunlar çərçivəsində və sülh yoluyla nümayiş və tədbirlərə başlamalarını və olduqları ölkə xalqlarından xalqımıza qarşı reallaşdırılmağa çalışılan mühasirəyə qarşı təcili olaraq xalqımıza dəstək vermələrini tələb etmələrini istəyirəm. Mən dünya ictimaiyyətinin məzlum Kürd xalqının sülh çağırışını eşitdirməyini xahiş və tələb edirəm, sadəcə insanlara qarşı aparılan qırğınlar təcili dayandırılmalıdır.

BasNews

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı məcburi köçkünlərlə növbəti görüşü Bərdə rayonunda keçirilmişdir

2017-ci il 19 oktyabr tarixdə Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərinin Bərdə rayonunun Qaradəmirçi kəndi ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış laçınlı məcburi köçkünlərlə görüşü - səyyar qəbulu keçirilmişdir.

Bərdə rayonunun Qaradəmirçi kəndində fəaliyyət göstərən şəhid Zöhrab Ələkbərov adına Laçın rayonunun Aşağı Fərəcan kənd orta məktəbində keçirilmiş görüşdə 70 nəfər Laçın rayon sakini iştirak etmişdir. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzəri görüşdə çıxış edərək, ölkəmizdə və rayonda görülən işlərdən danışmış, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında düşmən

nəzarətdən azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə

əhalinin qayıtması bütün məcburi köçkünlərdə yüksək əhval-ruhiyyə

yaratdığını və bunun "Böyük Qayıdış"ın təməli olduğunu, növbəti bərpa işlərinin Laçında, Şuşada, Kəlbəcərdə və digər işğaldan azad olunan torpaqlarımızda həyata keçiriləcəyinə əminliyini bildirmişdir.

Daha sonra rayon rəhbəri məktəbdə tədris prosesinin gedişi ilə tanış olmuş, məktəbin qışa hazırlıq vəziyyəti ilə maraqlanmışdır. Məktəbin ümumi fəaliyyəti barədə Laçın Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Nicat Həsənov rayon rəhbərinə ətraflı məlumat vermişdir.

Şəhid Zöhrab Ələkbərov adına Laçın rayonunun Aşağı Fərəcan kənd orta məktəbinin direktoru Etibar Nəbiyev Laçın təhsilinin cari ildəki uğurlarından söz açaraq, rəhbərlik etdiyi məktəbin 2016-2017-ci tədris

ilinin məzunu, Laçın rayonunun Mışni kənd sakini Heydərova Aygün Azad qızının bu il imtahanlarda 628 bal toplayaraq Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinə qəbul olmasından fəxarətlə danışmışdır.

Görüş başa çatdıqdan sonra məcburi köçkünlərlə səyyar qəbul təşkil edilmişdir. Həmin qəbulda 12 nəfərin müraciəti dinlənilmiş və həmin müraciətlərə baxılması üçün aidiyyəti üzrə tapşırıqlar verilmişdir.

Məcburi köçkünlər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə öz minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Görüşdə Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının məsul işçiləri və aidiyyəti inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndələr iştirak etmişlər.

GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ

18 oktyabr - Dövlət müstəqilliyi günüdür

Dünyanın inqilab sistemi, siyasətçiləri Azərbaycan xalqı-

Səddam kimi diktator qan tökərək hakimiyyətə gəldi, gedən günə

durumunu göz önünə götürmək kifayətdir.

Gəncəbasarın işğalı, Avropa qapılarının, Avropa bazarının üzümüzə bağlanması demək olardı. Biz məcburi yenə də keçmiş "ağamız" olan rus çinovniklərinin boyunduruğu artına yalvararaq, xahiş edərək keçməli idik.

Hələ mən Əlikram Hümətovun "Talış-Muğan" Respublikasından, onun gələcəkdə İran İslam Respublikasına birləşməsindən, Sürət Hüseynovun "xanlığından", şimaldan rusların ləzgilərin "Sabval" təşkilatının əli ilə Siyəzənə qədər ərazi iddiasından, Balakən, Qax, Qəbələ kimi strateji bölgələrə göz tikənlərdən danışmıram.

Dünya dövlətlərinin rəhbərləri humanistliyi, uzaqgörənliyi, əfv etməyi, bağışlamağı Azərbaycanın cavan prezidenti İlham Əliyev cənablarından öyrənməlidirlər. İlham Əliyev cənabları neçə-neçə ömürlük həbsə məhkum olunmuş insanları əfv etdi, ümitsiz ailələri sevincirdi və Azərbaycandakı münaqişə ocaqlarını uzaqgörən siyasəti ilə aradan götürdü. İlham Əliyev cənablarının humanist siyasəti Türkiyə, İran, Suriya kimi ölkələrin dövlət rəhbərlərinə örnək olmalıdır.

"Bakı-Tibilisi-Ceyhan"

əsrin dünyəvi

sülh müqaviləsi

Bizi bütün bu bəlalardan Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti qurtardı. Onun uzaqgörən siyasəti, həyata keçirdiyi dünyəvi layihələr, böyük dövlətlər, beynəlxalq birliklər, təşkilatlar tərəfindən dəstəkləndi, ölkədə siyasi sabitlik yarandı və dövlətimiz quruculuq yoluna qədəm qoydu. Son illər əhalinin ölkəmizin rifahı yaxşılaşdı, yüzlərlə parklar salındı, yollar abadlaşdırıldı, əfsanəvi körpülər tikildi, yeni kəndlər, qəsəbələr inşa edildi.

Hörmətli prezidentimiz, İlham Əliyev cənablarının operativ təşkilatçılığı sayəsində "Bakı-Tibilisi-

Ceyhan" neft kəməri, Bakı-Ərzurum qaz kəməri vaxtında səmərəli çəkilməsi sayəsində, yüzlərlə ölkələri Azərbaycana bağladı. Bu inkişafa görə, indi dünya dövlətləri istəməsələr də, istəməsələr də bizi dəstəkləməkdədirlər.

Xəyalım mənə o illərə apardı, Ulu Öndərlər olan görüşüm yada düşdü.....

1992-ci ilin dekabr ayı idi. Hər yerdə hərc-mərclik hökm sürürdü. Cəbhədə itaətsizlik, özbaşınalıq yaranmış, günü-gündən torpaqlarımız əldən gedir, şəhidlərimizin sayı artırdı. Azərbaycan yas içində idi. Ölkəmizin hər yerində yasanalar qurulmuşdu. Hər gün cəbhədən xoşagəlməz xəbərlər gəlirdi. Heç kim, heç kimin ərizəsini oxumaq istəmərdi. Demək olar ki, ölkə idarə olunmaz xaosə çevrilmişdi.

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, o dövrlərdə Azərbaycanda böyük hərc-mərcliklər nəticəsində vətəndaş müharibəsinin başlamasına zəmin yaranmışdı, qardaş qırğını başlamışdı. Bunu görən xalq, xalqımızın dahi oğlu, əzəli və əbədi milli liderimiz Heydər Əliyev cənablarını Bakıya dəvət etdi

Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə gəldi və tariximizi, dinimizi, dilimizi, mədəniyyətimizi, parçalanmaq üzrə olan Vətənimizi xilas etdi.

O, Azərbaycan xalqını, Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan, dünya xəritəsindən silinməkdən birdəfəlik xilas etdi. Ölkəmizdə yaşayan milli azlıqlar Heydər Əliyev, onun apardığı dünyəvi siyasətini böyük məhəbbətlə sevirilər və dəstəkləyirlər. Bu sevgi, bu məhəbbət xalqımızın ürəyində əbədi qalacaq. Çünki xalqımız və ölkəmiz üçün tələyüklü anlarda, düşmənlərimiz etnik azlıq amilindən istifadə etmək istədilər. Azərbaycan xalqının ayrılmaz hissəsi olan azsaylı xalqları fəlakət qarşısında idilər. Məhz vaxtında hakimiyyətə xalq tərəfindən gətirilən Heydər Əliyev

cənabları onları bu fəlakətdən xilas etdi.

Üç saata qədər o müdrik insanla söhbət etdik. Olduqca sakit, səbr və təmkinlə bizi dinlədi. Müdrik, qayğılı, mavi okeanlar kimi sonsuz, dərin və mənalı gözləri ilə sanki insanların qəlbinə, düşüncəsinə oxuyurdu. Zaman keçdikcə, həqiqətən onun nə qədər uzaqgörən siyasətə malik olduğunu daha çox dərk etdim.

O, Azərbaycanımızın inkişafı və dirçəldilməsi üçün bir çox müqavilələr və kontraktlar bağlayıb, dəyərli görüşlər keçirib. Bu müqavilələrlə o, Azərbaycanımızı dünya dövlətlərinə tanıtdı, dünya dövlətlərini Azərbaycana bağladı və dünya səhmdarlarını Azərbaycana sərmayə qoymağa sövq etdi. Azərbaycanımız üçün çox dəyərli olan bu müqavilələrdən biri də "Bakı-Tibilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsidir. Bu müqavilənin imzalanmasını düşündə, insana yalnız iqtisadi mənfəət və neft ixracatı gəlir. Lakin bu məsələ barədə dərinlən düşündə görürük ki, müdrik insan, xalqımızın ulu öndəri, Heydər Əliyev bu müqavilə ilə Azərbaycan, Gürcüstan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Türkiyə, Avropanın bir sıra dövlətlərini, eləcə də ABŞ-ni və bu ölkələrlə əlaqəsi, bağlılığı olan ölkələri biri-birinə bağlayıb və sazişsiz, müqaviləsiz bu ölkələr arasında sanki sülh müqaviləsi imzalayıb. Bu ölkələr bundan belə biri-birinin müdafiəsinə qalxmağa, biri-birinin sözünü deməyə, arxa durmağa, yardım etməyə məcburdurlar. Çünki Ulu Öndərin uzaqgörən siyasəti sayəsində bu ölkələr özləri də bil-mədən biri-birinə bağlandı və özü də elə güclü qüvvə ilə bağlandı ki, bu bağlılığı heç bir qüvvə poza bilməz.

Hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları vaxtında "Bakı-Tibilisi-Ceyhan" neft kəmərinin inşasına başladı, onunla bərabər "Bakı-Qars" qaz kəmərinin bünövrəsini

nın xilaskarı, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev cənablarının inqilabından, böyük siyasətin-dən dərs almalı və örnək götür-məlidirlər. Beləki, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev güllə at-madan, xalqın xahişi və tələbi ilə hakimiyyətə gəldi, Azərbay-canı və Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqları böyük fəlakət-dən xilas etdi.

Bəli Ümummilli lider, Böyük Heydər Əliyev mülki geyimdə təyyarədən düşdü və ilk işi qardaş qırğını baş verən Gəncəbasara getdi, silahsız, qorumasız. Qısa müddətdə ölkənin sabitliyini pozan bütün silahlı qüvvələrə elə siyasi gediş etdi ki, onlar silahları ilə birlikdə gəlib "torbaya" girdilər və bir də ayıldılar ki, cəzaçəkmə məntə-qələrindədirlər. Heç kimin təsəvvür etmədiyi qısa bir vaxtda atəşkəs elan etdi və respublikada sabitliyi yaratdı. Böyük humanistlik edərək, ömürlük həbsə məhkum edilən o silahlı dəstələrin rəhbərlərini azadlığa buraxaraq dedi: "Siz gedin ailə-lərinizi idarə edin, sizlər dövləti idarə etməyə qadir deyilsiniz".

Bəli bir güllə atmadan hakimiyyətə gəldi və yasanaları toynalılarla əvəz etdi, Azərbaycanı dünyaya tanıtdı, indiki sabitlik, inkişaf göz qabağındadır.

Görürsünüz, Suriyada neçə illərdir qardaş qırğını gedir, Mustafa Kamalın Cümhuriyyətin yaranmasında edilən qətiyyətlər və yaranan gündən bu günə gədər qardaş qanı axıdılır. İnandırq ki, Türkiyənin indiki baş naziri Rəcəb Təyyib Ərdəğan cənabları, Heydər Əliyev siyasətindən dərs alaraq Türkiyədə yüz ilə yaxın davam edən qardaş qırğınına son qoyacaqdır.

qədər həmvətənlərinin qanını tökdü və başına gələnlər hamıya məlumdur.

Belə diktatorların sayını artırmaq olar.

Lakin bunlardan fərqli olaraq, dünya siyasətçiləri öndərlərindən olan, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev bir güllə atmadan hakimiyyətə gəldi və müdrik siyasəti nəticəsində Azərbaycanımızı inkişaf etmiş ölkələr sırasına çıxardı. Bəli, dünya siyasətçiləri, rəhbərləri Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev siyasətini öyrənib və bəhrələnməlidirlər.

Zaman keçdikcə, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev siyasətinin dərinliyini daha aydın görmək olur. Təsəvvür edin, əgər Ulu Öndər, Heydər Əliyev hakimiyyətə vaxtında gəlməsəydi, atəşkəs müqaviləsi bağlanmasaydı, ermənilər Azərbaycan torpaqlarına olan təcavüzünü bir az da genişləndirərək, özlərinin dediyi kimi, Gəncəbasar da daxil olmaqla, Kürə qədər işğal edə bilsəydilər. Bir anlığa təsəvvür edin, Gəncəbasarın köçkünləri, erməniyə girov düşənləri, Gürcüstan, Rusiyaya qaçanları, malı-mülkü bir anın içində əlindən çıxaraq girov, qaçqın-köçkün halına düşən xalqın durumu necə ola bilərdi? Onsuz da problemlər içində yaşayan Borçalı mahalındakı soydaşlarımızın durumunu, Türkiyənin Azərbaycanla və türk dünyası ilə əlaqəsinin kəsildiyini düşünərək nəticəni ağla gətirmək kifayətdir. Ermənilərin əlinə düşəcək Mingəçevir su anbarının suyu buraxılışdı, bir an başımıza gələcək faciələrin böyüklüyünü düşünmək lazımdır. Kür çayı hövzəsində olan şəhər, rayon və kəndlərimizin əhalisinin

GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ

18 oktyabr - Dövlət müstəqilliyi günüdür

qoydu və həyata keçirdi. Azərbaycanımız üçün həyati əhəmiyyəti olan "Bakı-Axalkalaki-Qars" dəmir yolunun müqaviləsinə qol çəkdi və Gürcüstan, Türkiyə rəhbərləri ilə birlikdə, bu proyektin təməlini qoydu. Bu müqavilələr bir çox ölkələrə böyük həyati əhəmiyyət kəsb etsə də, hər zaman bizi və bizim kimi ölkələri "boyunduruq"da saxlayan Rusiya kimi hegemon ölkələrə sərfəli deyildi. Neçə illərdir ki, Qarabağ məsələsini meydana atan və həllinə əngəl olan Rusiya, gündüzdən qüdrətlənən, güclənən və Avropa birliyinə, NATO-ya yaxınlaşan Azərbaycanı və Gürcüstanı işğal etmək üçün yeni yollar axtardı və Qarabağ kimi, babaları Nikolayın dövründən yandırılan ocağın odu artındı. Gürcüstanın səbirsiz prezidenti Saakaşvilinin ucbatından ocağa benzin töküldü. Nəticədə, Rusiya Gürcüstanı işğal etmək istədi. Böyük arzularla yaşayan Rusiya, əsrlərdir həzm etdiyi Bakı neftinin Avropaya nəqlini sindirə bilmirdi. Ona görə də Gürcüstanı işğal etmək istədi ki, bəlkə Azərbaycan və Azərbaycan nefti onun ixtiyarına keçsin və Azərbaycan yenidən Rusiyanın boyunduruğuna girsın.

Lakin Rusiya hələ də başa düşmək istəmir ki, ölməz Ümummilli lider Böyük Heydər Əliyev cənabları Azərbaycan Respublikası, Azərbaycan xalqı üçün elə bir iqtisadi-siyasi yol qoyub gedib ki, bundan belə istəsələr də Azərbaycandan Rusiyanın əsarəti altına sala bilməyəcəklər. Necəki Rusiya Gürcüstanı işğal edə bilmədi və Gürcüstandan çıxarılanda Osetiyanı və Abxaziyayı işğal edərək, müstəqil dövlət elan etdi. Özü də düşünmədən başını belaya saldı.

Onda görəsən Rusiya yüz illərdir öz azadlıqları uğrunda mübari-

zə aparan çeçen xalqının və Çeçenistanın, Tataristanın, Başqırdstanın və digər muxtar vilayətlərin müstəqilliyini niyə vermir və niyə tanımır? .Deməli, inamla deyə bilərik ki, ölməz Ümummilli liderimiz Böyük Heydər Əliyev dühası və Azərbaycan Respublikasının prezidenti, hörmətli İlham Əliyev zəkası sayəsində "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsi Gürcüstanı işğal olmaqdan xilas etdi. Və bu müqavilə sayəsində Azərbaycanla Gürcüstan arasında birdəfəlik sabitliyin təməl daşının qoyulması deməkdir və Gürcüstan məsələsi buna sübutdur. Bütün dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsinə imza atmış ölkələr və bilavasitə bu proyektə bağlı olan şirkətlər qalxdı, Rusiyaya beynəlxalq qanunlar çərçivəsində təsir etdilər və işğalçı rus ordusunu Gürcüstandan çıxartdılar. Və Gürcüstanın NATO-ya üzv olması məsələsi sürətləndirildi. Bu məsələləri görən ermənilər də bu həqiqəti görür və Azərbaycanla olan konfliktin həlli yollarını axtarırlar. Artıq ermənilər də görür ki, Rusiya onları çıxılmaz belaya salıb və

bu belanın həlli torpaqların qayıdışı və qonşuluqda sülh şəraitində yaşamaqdır. Ona görə də "Bakı-

lar. Azərbaycanımız günü-gündən qüdrətlənir, inkişaf edir, gözəl binalar ucaldılır, əvəzolunmaz yollar salınır, əfsanəvi körpülər qurulur, fabriklər və zavodlar açılır. Ölkəmizin hansı guşəsinə gedirsən get gözəl parklar, istirahət zonaları, abad yollar görürsən. Respublikamızın bütün şəhər, qəsəbə və kəndlərində yeni, gözəl göz oxşayan binalar tikilir, ucqar rayonlarımıza qaz və rahat yollar çəkilir. Küçələrimizdə, höyətlərimizdə, əyalətlərimizdə müxtəlif çeşidli və markalı rahat maşınlar göz oxşayır. Xalqımızın maddi durumu günü-gündən yaxşılaşır, əlil və qocaların, imtiyazlı və təndəşlərimizin maaşları artır. Xalqımız firəvan həyat sürməyə başlayıb.

Biz inanırıq ki, xalqımız Ulu Öndərin xidmətlərini heç vaxt unutmayacaq, daim Heydər Əliyev siyasətini dəstəkləyəcək! Azərbaycan xalqı Böyük Heydər Əliyev ideyalarının həyata keçirilməsi naminə, ömrümüzün sonuna kimi çalışacağıq və onun ideyalarını yaşatmaq üçün, möhtərəm prezidentimiz, İlham Əliyev cənablarına yaxın dəstək olacağıq. Hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının indiki xarici və daxili siyasəti

də Qafqazda sülh və əmin-amanlıq bərpa olacaq və dünyanın qüdrətli ölkələri bizimlə dostluq və əməkdaşlıq etməyə çalışacaqlar.

Xalqımız Respublikamızda baş verən ictimai-siyasi hadisələri görür, dəyərləndirir və lazımınca qiymətləndirir.

Həmişə məlumdur ki, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları, istər ölkə daxilində, istərsə də dünya dövlətləri arasında, apardığı müdrik siyasəti nəticəsində dünya dövlətləri günü-gündən qüdrətlənən Azərbaycanyla, onun rəhbəri hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları ilə hesablaşırlar və ona hörmət və qayğı ilə yanaşırlar belə yanaşma xalqımız üçün, Respublikamız üçün fəxrdir.

Bəli, bu gün hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin xoş sədələri Respublikamızın hər yerindən gəlir. Əyalətlərimizin inkişafı üçün, inamla demək olar ki, hər gün bir neçə parklar, yeni məktəb binaları, xəstəxanalar, idman kompleksləri, fabriklər və zavodlar, müxtəlif elm ocaqlarının açılışını edir. Bu işlər inkar edilməzdir. Xalqın gözü tərəzidir deyiblər. Biz inanırıq ki, xalqımız ölməz Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev cənablarının siyasətini

Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsinə, "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin dünyəvi sülh müqaviləsi adlandırmaq daha düzgün olar.

Bəli, danılmaz faktdır ki, bu gün minlərlə müxtəlif dünya ölkələrinin şirkətləri, səhmdarları Azərbaycanda bünövrə salıb çalışır-

nəticəsində Vətənimiz günü-gündən çiçəklənir, gözəlləşir. Biz inanırıq ki, Vətənimiz Azərbaycan dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ön sıralarında olacaqdır və hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının bu siyasəti nəticəsində nəinki təkə Azərbaycanca, eləcə

həyata keçirən, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarına arxa olacaqlar.

İnamla demək olar ki, prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının indiki siyasəti nəticəsində Vətənimiz günü-gündən çiçəklənir, gözəlləşir və dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ön sıralarında özünə yer tutur.

Hazırladı:

Tahir SÜLEYMAN

KÜRD XALQININ DƏYƏRLİ OĞLU, AZƏRBAYCAN NƏSRİNİN QARTALI SÜLEYMAN HÜSEYN OĞLU RƏHİMOVUN VƏFATINDAN 34 İL ÖTDÜ

Süleyman Rəhimov 1900-cü ilin oktyabrında Zəngəzur mahalının Qubadlı rayonunun Əyin kəndində anadan olmuşdur. İbtidai təhsilini ikisinifli rus məktəbində almışdır. İlk təhsilini kənddə almış, sonralar texnikum və ali məktəb bitirmişdir. 1921-ci ildə Xanlıq kəndində yeni açılmış məktəbdə müəllim işləməyə başlamışdır. Şuşada pedaqoji kursda oxuduqdan sonra uzun müddət Zəngəzur mahalının müxtəlif rayonlarında müəllimlik etmişdir. 1928-ci ilin payızında dostu Əli Vəliyevlə Bakıya gələrək ADU-nun tarix fakültəsində təhsil almış, eyni zamanda Qaraxəhərdə ikincövlü savad kursunda yaşlı fəhlələrə dərs demişdir.

Ədəbi fəaliyyətə 1930-cu ildən başlayan Süleyman Rəhimovun ilk əsəri "Şamo"dur. Bununla belə o 50 il bu əsərinin üzərində işləmiş və ona əlavələr etmişdir.

Süleyman Rəhimov 1939-1940, 1944-1946 və 1954-1958-ci illərdə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri olmuşdur. Azərbaycanın Laçın, Samux, Şahbuz və Nəşən rayonlarında rəhbər partiya işlərində çalışmışdır (1934-1937). Azərbaycan K(b)P Bakı şəhər komitəsində təbliğat üzrə katib (1940-1941), Azərbaycan K(b)P MK-da təbliğat və təşviqat şöbəsinin müdür müavini (1941-1944), Azərbaycan Nazirlər Soveti yanında Mədəni-Maarif İşləri Komitəsinin sədri (1945-1958) vəzifələrində işləmişdir.

Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqının "Qızıl qələm" mükafatına (1972) layiq görülmüşdür. Üç dəfə Lenin ordeni (1946, 1970, 1975), "Qırmızı Əmək Bayrağı" (1959), "Şərəf nişanı" (1942) ordenləri və medallarla təltif edilmişdir, 1960-cı ildə xalq yazıçısı, 1975-ci ildə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adları almışdır.

1983-cü il oktyabrın 11-də vəfat etmişdir.

Rəhimov Süleyman Hüseyn oğlu - nasir, 1938-ci ildən AYB-nin üzvü, Azərbaycanın xalq yazıçısı (1960), Sosialist Əməyi Qəhrəmanı (1975).

Süleyman Rəhimov 1900-cü ilin oktyabrında Zəngəzur mahalının Qubadlı rayonunun Əyin kəndində anadan olmuşdur. İbtidai təhsilini ikisinifli rus məktəbində

almışdır. 1921-ci ildə Xanlıq kəndində yeni açılmış məktəbdə müəllim işləməyə başlamışdır. Şuşada pedaqoji kursda oxuduqdan sonra uzun müddət Zəngəzur mahalının müxtəlif rayonlarında müəllimlik etmişdir.

1928-ci ilin payızında dostu Əli Vəliyevlə Bakıya gələrək ADU-nun tarix fakültəsində təhsil almış, eyni zamanda Qaraxəhərdə ikincövlü savad kursunda yaşlı fəhlələrə dərs demişdir.

Ədəbi fəaliyyətə 1930-cu ildən başlayan Süleyman Rəhimovun ilk əsəri "Şamo"dur. Bununla belə o 50 il bu əsərinin üzərində işləmiş və ona əlavələr etmişdir.

Süleyman Rəhimov 1939-1940, 1944-1946 və 1954-1958-ci illərdə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri olmuşdur. Azərbaycanın Laçın, Samux, Şahbuz və Nəşən rayonlarında rəhbər partiya işlərində çalışmışdır (1934-1937). Azərbaycan K(b)P Bakı şəhər komitəsində təbliğat üzrə katib (1940-1941), Azərbaycan K(b)P MK-da təbliğat və təşviqat şöbəsinin müdür müavini (1941-1944), Azərbaycan Nazirlər Soveti yanında Mədəni-Maarif İşləri Komitəsinin sədri (1945-1958) vəzifələrində işləmişdir. Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqının "Qızıl qələm" mükafatına (1972) layiq görülmüşdür. Üç dəfə Lenin ordeni (1946, 1970, 1975), "Qırmızı Əmək Bayrağı" (1959), "Şərəf nişanı" (1942) ordenləri və medallarla təltif edilmişdir, 1960-cı ildə xalq yazıçısı, 1975-ci ildə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adları almışdır.

1983-cü il oktyabrın 11-də vəfat etmişdir.

Şamo (I, II c. 1931, 1940), Saçlı (1944)

"Ata və oğul" (1949)

"Mehman" (1953)

"Ana və abidəsi" (1967)

"Mahtəvan" (1968)

"Seçilmiş əsərləri" (üç cildə, 1968-1981)

"Ağbulaq dağlarında"

"Medalyon"

"Ötən günlər dəftərindən"

"Qafqaz qartalı"

"Qoşqar qızı"

"Aynalı"

"Qardaş qəbri"

"Su pərisi"

"Uğundu"

"Şamo" - xalq yazıçı Süleyman Rəhimovun romanı.

Ədəbi fəaliyyətə 1930-cu ildən başlayan Süleyman Rəhimovun ilk əsəri "Şamo"dur. O "Şamo" ki, bütün ömrü boyu onun üzərində işləyib. Doğrudur, arada yeni əsərlər də yazıb: "Aynalı", "Qardaş qəbri", "Su pərisi", "Uğundu" və sairə. Lakin ədibin özü üçün də ən əziz əsər "Şamo" olub. Düz əlli ilə yaxın onun üzərində işləməkdən doymayıb. Maraqlıdır ki, elə ilk çap əsəri də "Şamo"dur. Böyük ədib tənqidi məqalələrinin birində yazırdı: "Yazıçılıq - istedad, zəhmət, bir də cəsarətdir. Bu cür olmasa, yazıçı olmaz. Yazıçılıq əsl qəhrəmanlıqdır. Həyatda qorxaqdan kişi çıxmayan kimi, yazıçılıqda da qorxaqdan kişi yazıçı çıxa bilməz. Yazıçılıq xarüqələdə cəsarətdir".

"Şamo"dən söz düşmüşkən, yazıçı bu əsərini həqiqətən çox sevirdi. Yaratdığı qəhrəmana o qədər dərinə bağlanmışdı ki, hətta övladlarından birinin adını Şamo qoymuşdu. İnkaredilməz faktıdır ki, Süleyman Rəhimov geniş nəfəsli, çox sanballı yazıçı idi. Xalq həyatının inceliklərinə dərinə bələdliyi yaratdığı epik lövhələrə canlılıq gətirmişdi.

Azərbaycan nəsrində Süleyman Rəhimov əslində roman-epopeya yaratmışdı. Amma bugünün prizmasından bu əsərlərə diqqət yetirəndə böyük yazıçıların da zamanın təzyiqindən kənara çıxa bilməməsi diqqət çəkir. Süleyman Rəhimov seçdiyi ədəbi qəhrəmanlara tək cəstedadının deyil, həm də dövrün prinsipləri əsasında yanaşmaq məcburiyyətində

olub. Ermənilərə qan udduran, milli mənafe uğrunda savaşa qalxan, bu gün də haqqında nəinki tək cəstə Zəngəzurda, bütövlükdə Azərbaycan

ədəbiyyatımızda tək cəstə maraqlı yazıçı deyildi. O, həm də milli hisslərlə yaşayıb-yaradan böyük insan idi. Dövrün ab-havası, sosial

canda danışılan qeyrtəli vətən oğlunun - Sultan bəyin "Şamo"da mənfi obraza çevrilməsi dövrün tələbi idi. Sovet quruluşu yazıçıdan məhz əsl bəylərin üstündən qara xətt çəkib guya xalq içindən çıxmış süni qəhrəman yaratmağı tələb edirdi. Buna görə də Sultan bəylər xalqa çox eybəcər şəkildə təqdim edilir, süni surətdə uydurulmuş obrazlar zirvəyə qaldırılırdı. Bu ziddiyyətlərin qovuşuğunda Süleyman Rəhimovun xalqa bağlılığı, vətən sevgisi onun bu əsərdə yeni müsbət obrazlar yaratmasına imkan verirdi. Süjet xətlərini genişləndirmək, oxucunun rəğbətini qazanmaq, bəlkə də daha çox ədəbiyyatda əbədi qalmaq üçün Süleyman Rəhimov əgər bir tərəfdən Lenin ideyalarını alqışlayırdısa, digər tərəfdən də milli kökə, adət-ənənəyə sadıq, qorxmaz, namuslu, cəngavər, orijinal qadın obrazlarını qələmə alırdı. Çünki belə anaların bətinəndən ancaq igid və mərdlər doğula bilər. Milli şüura başqa cür xidmət etmək mümkün deyildi. Süleyman Rəhimov

həyat tərzi, sovet quruluşunun qanun və diktələri yazıçının yaradıcılığından təsirsiz keçməyə bilməzdi. Çünki ötən əsrin 20-ci illərindən başlayan repressiyalar qara caynaqlarını Azərbaycanın hər yerinə ilişdirmişdi. Fikir verin, Şamo adı çoban oğlundan məşhur inqilabçıya qədər bir ömür yolu keçir. Guya haqq-ədalət uğrunda mübarizəyə qoşulur. Amma söykənəcəyi nə olur - bolşeviklərin müraciətləri. Cəngavər bir igidin inandığı yanlışlıq onun nakam ölümü, həlak olması ilə nəticələnir. Müəllif əslində qəhrəmanını öldürməyə də bilərdi. Bəlkə də böyük sənətkarımızın uzaqgörənliyi idi ki, bütün çarpışmaların, inqilabların sonu uçurumdur, məğlubiyyətdir. Fikir verin, müsbət qəhrəmanlar - partizanlar, inqilabçılar müxtəlif vaxtlarda həlak olurlar. "Mənfi" surətlər, məsələn, elə Sultan bəy xaricə qaçır. Bunlar rəmzi mənə daşıyır və elə mətləblər pıçıldayır ki, istər-istəməz Süleyman Rəhimovu yenidən tanımaq istəyirsən.

Tahir Süleyman

Sefîn Dizeyî: Amerîka, Almanya û Rûsya bo lihevanîna Hewlêr û Bexdayê hewl didin

Berdevkê Hikûmeta Kurdistanê Sefîn Dizeyî dibêje, di dagîrkirina Kerkûkê de Îranê alîkariya çekdarên Heşda Şeibî kir her wiha fişar xistibû ser beşek ji rayedarên YNKê bo bicîhanîna wê pîlanê.

Berdevkê Hikûmeta Kurdistanê

Sefîn Dizeyî ji radyoya Dengê Amerîka re behsa dagîrkirina Kerkûkê ji aliyê çeteyên şîe û pasdarên Îranê û hevkarîya beşek ji YNKê kiriyê.

Sefîn Dizeyî diyar kiriyê ku Îran bi eşkere di êrişê Kerkûkê de beşdar bûye û gotiyê, Îranê alîkariya çek-

darên Heşda Şeibî kir her wiha fişar xistibû ser beşek ji rayedarên YNKê da ku ji Kerkûkê vekişin.

Dizeyî behsa diyaloga navbera Bexda û Hewlêrê jî kiriyê û gotiyê, em pêşwaziya destpêkirina diyalogê di navbera Hewlêr û Bexdayê de dikin. Niha welatên mîna Amerîka, Almanya û Rûsya jî hewl didin her du alîyan li ser maseya diyalogê bidin rûniştandin. Berdevkê Hikûmeta Kurdistanê aniye ziman ku Bexda hinek merc danîne bo destpêkirina diyalogê û gotiyê, em jî daxwaza diyaloga bê merc dikin.

Li ser mercê Bexdayê bo betalkirina encamên referandomê jî Dizeyî gotiyê, Hikûmeta Kurdistanê biryara referandomê nedaye heta betal jî bike. Ew biryar jî aliyê gel û serkirde-tiya Kurdistanê ve hatibû dayîn ji ber wê jî divê ew biryar bidin. **BasNews**

Tevgera Azadî: Divê em piştevanîya Pêşmerge bikin!

Tevgera Azadî êrişên milîşeyên Haşdî Şabî yên li ser Kerkûkê û axa Başûrê Kurdistanê bi daxuyaniya çapemeniyê şermazar kir. Di daxuyaniyê de piştevanîya Serok Barzanî û Pêşmerge hate ragihandin.

Îro li bajarê Amedê yê Bakurê Kurdistanê Tevgera Azadî, daxuyaniyê çapemeniyê encam da. Di daxuyaniyê de berpirsê siyasî û perezger Sitki Zilan got: "Divê ji ber rewşê, kurdên her çarperçeyên Kurdistanê bi yek dengî îxanetkaran şermazar bikin û alîkariya Pêşmergeyên qehreman bikin û moralê bidin wan." Zilan axaftina xwe wisa berdewam kir: "Türkiye piştî 25 îlonê e û duvre jî siyaseteke şaş li hem-ber Kurdistanê meşand. Bi eşkere pişt-girî da dagîrkirina Kurdistanê. Bi birçî hiştinê tehdît kir, lê ev tevger ne li gor mirovahiyê ne jî li gor Îslamîyetê ne. Bila bê zanîn ku tirkmenên Kerkûkê di referandûma serxwebûnê de îradeya xwe danîn holê û bawerî bi Kurdistanê û bi Berzanî anîn. Ji aliyê din ve kurdên me yên li hemî dunya jî dizanin ku doza Kurdistanê serbixwe doza bav û kala ne. Ne yê tenê Serok Mesûd Berzanî ye. Ji ber wê yekê divê gelê kurd xwedî li axa xwe derkevin û

dagirkeran ji axa xwe biqewrînin. Ew kesên ku bi aqelî bêmêjî îxanetê gellê xwe kirin e û bi Bexda û bi Îranê re hereket kirine û çeteyên Haşdî

Şabî anîne axa xwe jî layiqê şermazar kirinê û ceza kirinê ne. Lê di rewşa niha de, em bang li raya giştî yê dunya ye û Türkiye dikin ku; li hem-ber vê zilmê bê deng nemînin. Li Kurdistanê Gazzeyêke duyemîn pêk tê. Her çar aliyê wî û rêya frokeyan hatiye girtin û di bin dagirkerî, qetliyam

û tehdîtê deye. Divê devleta Türkiye, bi demildest rêya balafirgehan veke û destên aşitiyane û dostane dirêjê cenabê Barzanî û Kurdistanê bike.

Em vê êrişê red dikin. Em piştigiriyê didin qehereyanê Pêşmergeyan û Serok Barzanî."

Di daxuyaniyê de hate ragihandin ku bi hinek partiyên siyasî yên Bakurê Kurdistanê re jî di têkiliyê de ne û wê hinek civîn û çalakîyan pêk bînin. **BasNews**

Wefîq Samarayî: Goran û Komel piştgirî li Pavel Talabanî, Aras û Lahur Cengî kirine!

Serokê berê yê saziya îstixbarata Iraqê ya dema Beis û piştî jî şewirmendê Celal Talabanî bû di dema serokomarê Iraqê bû, aşkera kir, Tevgera Gorran û Komela Îslamî ya Kurdistanê, ne rasterast piştgirî li baskek YNKê kirine ku Kerkûkê radest bikin. Wefîq Samarayî di gotareke xwe ya tora xwe ya facebookê de belav kir, careke din kare-

sata enfal kirina gelê Kurdistanê red kir ku di dema kar kirina xwe ya serokê îstixbarata Iraqê de pêkhatibû.

Herwaha derbarê bûyerên Kerkûkê de jî got: "Manor û wêrekî û hikmeta tîma Talabanî (Pavel Talabanî, Aras û Lahur Şêx Cengî) û hevalên wan û herwaha hewar hatina rêveber û fermanberên Pêşmergeyên YNKê roleke mezin di

radest kirina Kerkûkê de hebûye ku Samarayî wek "Parastina bi dehan hezar can û wek zêde kirina heşdî niştimanî" pênase dike.

Wefîq Samarayî ku wek kesê bi dijatiya pîrsa kurd û daxwazên gelê Kurdistanê tê nasîn, di nivîsa xwe de aşkera kir, ew karê Pavel Talabanî, Aras û Lahur Şêx Cengî jî aliyê Tevgera Gorran û Komela Îslamî ya Kurdistanê ve piştevanî lê hatiye kirin û ew piştevanî ne rasterast bûye.

Berî naha gelek çavkaniyan aşkera kirin ku vekêşîna hêzên YNKê li başûrê Kerkûkê û radest kirina Kerkûk, Xurmatû û Xaniqînê ji milîsên Heşdî Şeibî û sipaha pas-daran re, li gor rêkeftinek veşartî ya dinavbera milîsên heşdî şeibî, sipa-ha pasdaran û baskeke YNKê bûye, ku rêveberên herî diyar ên YNKê Pavel Talabanî, Lahur Şêx Cengî Aras Talabanî, Ala Talabanî û Aso Mamend li gel bûne. **BasNews**

Hoşyar Zêbarî: Nêzîkbûna Iraqê û Siûdiyê xeyala Amerîka ye!

Endama Encûmena bilind a siyasî ya Kurdistanê Hoşyar Zêbarî di tora xwe civakî de nivîsiye: "Nêzîkbûna Iraq û Siûdiyê, wehmeke ango xeyala Amerîka ye."

Zêbarî ku çendîn sal wezîrê derve û wezîrê darayî yê Iraq bû, li ser tora xwe ya twitterê de ragehand: "Nêzîkbûna di navbera Iraq û Siûdiyê de xeyaleke Amerîkî ye daku xwe bide qayilkirin ku ew dikare serokwezîrê Iraqê Heyder Ebadî, ji bin hejmûna Îranê derxîne."

Nivîsa Zêbarî hevdem e li gel serdana Ebadî ji bo Siûdiyê û pêkanîna encûmeneke hevrêziyê di navbera Bexda û Riyadê de, ku Amerîka ser-pereştîya wê dike û ji bo wê armancê wezîrê derve yê Amerîka Rex Tillerson ghiştê Siûdiyê.

Îran û Siûdiyê du dijmin û rikaberên tund yên cîhana îslamî ne û her yek ji wan xwediyê hizr û berjewendiyên taybet û cuda ye û di ware mezhebî de jî nakokî di navbera wan de hene û tiştek wan bi hev re kom nake.

Iraq jî bi temamî ketiye bin hejmûna Îran û çaverê ye di hîlbijartinên bê de, namzedekî nêzîk-tir ji Îranê re bibe serokwezîrê Iraqê. **BasNews**

Sendîkaya Parêzerên Kurdistanê: Emê li dadgeha navdewletî li dijî Iraqê gilî bikin

Serokê Sendîkaya Parêzerên Kurdistanê Bextiyar Heyder ragihand, dê li dadgeha navdewletî li dijî Iraqê gilî bikin ji ber ku Bexdayê hêzên pas-darên Îranê li dijî gelê Kurdistanê bikar aniye.

Serokê Sendîkaya Parêzerên Kurdistanê Bextiyar Heyder ji BasNewsê re behsa fermana girtina cîgirê sekreterê giştî yê YNKê û cîgirê Serokê

Herêma Kurdistanê, Kosret Resûl kir û got, ew ferman siyasî ye ne hiqûqî, çimkî di warê hiqûqî de Bexda nikare fermanek wiha bide, ji ber ku eger sûcekî Kosret Resûl jî hebe, zemîna sûcê li der-veyî Bexdayê ye.

Bextiyar Heyder her wiha got, helbet eger Bexda bikare dê wê fermanê bicîh bîne lê nikarin.

Serokê Sendîkaya Parêzerên Kurdistanê da zanîn ku ew xwe amade dikin li dadgeha navdewletî li dijî Iraqê gilî bikin û got, me di vî warî de bi parlamento û hikûmeta Kurdistanê re jî gotûbêj kiriyê, ji ber ku Bexdayê pasdarên Îranê li dijî gelê Kurdistanê bikar aniye.

Dadgeha Iraqê piştî dagîrkirina Kerkûkê ji aliyê Heşda Şeibî û pasdarên Îranê ve, fermana girtina Kosret Resûl Elî dabû. **BasNews**

Di 33 Saliya Koçkirina Seydayê Cegerxwîn De, Çend Gotin

33 salan di ser koçkirina seydayê Cegerxwîn re, bi min xweş e ku em tev Kurd, tev rêxistinên Kurdan bi hev re, li ser gora wî kom bibin û wî bibîr bînin. Bi min xweş e ku gora Cegerxwîn li bajarê Qamişlo ji kurdperweran bûye sembol.. Ku ji çarhawêr ve, kurdperwerên ku tene Qamişlo serdana gora Cegerxwîn dikin, gul û kulîlkan li ser datînin û kêlîkek bêdeng, bi gotinên helbestên wî re diponijîn.. Cegerxwînê ku 60 salî, bêrawestan di ber kêşeya gelê xwe de xebat kir û xebata xwe bi van gotinan daye naskirin: Min ji bo we gelek tişt Min diwan û hin nivîşt Gol ji avê bûye mişt Ez nizanim çi bêjim Heta dil ranewestî Ez nabêjim bi sistî Kêr gihaye ser hestî Ez nizanim çi bêjim.. Cegerxwînê dest zêrîn, Cegerxwînê ku bi sedan şagirt bi saya afirandinên wî fêrî xwendin û nivîsandina zimanê Kurdî bûn.. Cegerxwînê ku 60 salî xebat û bizav bi berdewamî di ber zimanê Kurdî de kir.. 60 salî di pêvajoyeke pîroz de liviya û xwe jê ne da alî.. Ew pêvajoya ku ji rewşenbîran re bûye jêderake bingehîn; tevî ku ez ne di wê baweriyê de me ku, rojên derbasbûyî, rojên îroyîn û paşerojê li trazûya xwe xînin, lê sûdeya ku di serboriya Cegerxwîn de, ji xortan re heye, gelekî giring û pêwîste. Wiha jî, ez ne bawerim ku rewşenbîrên Kurd wê karibin pêşkevin, bis-erkevin û tiştêkî nû ji xwe re pêk bînin bêyî serboriya Cegerxwîn ya zengîn û bi sûde. * * * Belê, hêjî Cegerxwîn bi rewşenbîriya xwe ya jiyane, ewa taybetî pê, di nav me de amadeye. Navê wî, bi saya helbestên wî, ji nav gel nayê jibîrkirin. Ew helbestên ku rojên çetîn û dijwar derbas kirin, û hêj jî di nav me de amade ne, wek ku ew nemiriyê. Ne xasim

dema ku em li gotineke Kurdî ya resen digerin, hingê em wê gotinê di nav helbestên wî de dibînin û bi taybetî, di nav helbestên wî ewên ku dengbîjan kirine stiran û li ser zarê her mirovekî Kurd in. Wî, ji Hesarê destpêkir û berê xwe da xwendina olî, di nav re xwe diî ku bê hemdî xwe ber bi hûnandina

helbestê ve diçe û weha bi toreyî li pêşberî Melayê Cizîrî, Ehmedê Xanî, feqehê Teyran û Bateyî sekinî, destê xwe ser hev danîn û ji pêmayê wan tûrikê xwe dagirî. Û bi dûv xwendina olî de li her 4 perçeyên welat geriya, êş û janên gelê xwe ji nêzîk ve naskirin... Dawî şaşik û cibe avêtin rih kurkir, şortê Firansîzî li xwe kir û xwe berda sikak û kolanên Amûda şewitî, bang kir û got: Kurdino, merdino, pir xweş e serxbûn Ew demên tar û teng ko me di vane çûn Dest bidin hev hemî pêşkevin em hemî Da biçin bo welat yan mirin yan felat Hingî xelk di çarşîya Amûdê de lê kom bûn, dilê xwe pê şewitandin û ji hev re gotin: mêzekin Mele Şêxmûs dîn bûye? şaşka xwe avêtiye, riha xwe qusandiye,

cibê xwe dirandiye û cilên gawiran li xwe kiriye û hinan digot: Heyfa kurê bavan çi xortê bedew dînbûye! Xwedê neyne serê kesî...?! Wî jî di helbestek xwe de wiha bersiva wan vegerandiye: Ev cihana xapî-nok, heta me jê xwe nas kir Çibkim fêde nemaye, emrê xwe min xelas kir Çima rastî dibêjim,

li nav dîna bûme dîn Heta bimir, ji nû ve xelk ê bêjin Cegerxwîn Gelek lêkolînavan li dor helbestên Cegerxwîn rawestiyane, gelekên ji wan pesnê wî dane ku ew tekane helbestvan bû di heyamekî de hat yên weke wî pir kêmbûn. Hem jî ku wî bi xurtî li tev deriyên toreyê daye û bi serbestî derbas bûye. Ta pileyekê tê gotin ku: Cegerxwîn politik û tore bi hev ve girêdane, tevî ku maye mîldarê hûnandina helbestê û tev his û hestên xwe di vê rêkê de xerc kirine û vê yekê hiştiye ku piranîya helbestên wî ta roja îro li ser zimana bin... Erê, helbestvanê netewî Cegerxwîn bi berdewamî û bêrawestan, bi zimanê xwe yê netewî nivîsand.. Ji ziman û edebiyata gelê xwe re zimet kir

û xwe berda nav tev bûyerên welat û welatîyên xwe. Wî, ji sala 1926 an bi helbsta Pîra Torê a li ser Alaqemşê destpêkir û wiha ta bi minê nivîsand. Hilkişîme çûme jorê, herdû rex min bend û rez Min di pîrekê tê ji Torê, ker di berde tê bi lez Hate nêzîk rojbixêrek da, û wek min dil bi xem Pirebî bû, por spî bû, taqî reş bû rû gewez Min ji pîrê xweş di pirsî; Ey metê tu ji kuve tê ? Go ji Sêrtê diçme Bêrtê, xwîniya Romê me ez Xan û eywan kirne weran, mêr û jin ser jê kirin Min go pîrê qey tu kurdî ? Çûye tilyên xwe bi gez Gotî dayê; em dixwînin wek Cegerxwîn gotiye: Zû bi xwînin, hev bibînin, biçne Kurdistan bi lez. Her heşt-neh diwanên wî, li ser zîlana ferheng, gramêr, dîrok û erdnîgariya welat dizivirin. Erê, dengê Cegerxwîn bi kovara Hawarê re derket, lê bêtir dengê wî bi saya hebûna feq û melayên welatparêz di nav gel de belav bû. Ji ber ku ew gund bi gund, bajar bi bajar li welatê xwe digeriya û helbestên xwe digotin. Rewşenbîr û welatparêzên wê demê jî bi hezkirineke mezin li helbestên wî guhdarî dikirin û wiha ezber dikirin. Bi demê re helbestên wî ji hicrikên feq û melan derketin û di nav gel de belav bûn.. Gel jî, bi sîngek birêh û bi hezkirineke mezin helbestên wî pejiandin, hembêz kirin, sazbandan kirin stran û mitirban kirin dîrkên govendan. Helbestên van her heşt-neh diwanan wî, bi formên têvel û cihê cihê hatine hunandin, ku hêj helbestvanekî kurdî bi wiha pirrêbûn helbest nenivîsandine. Seyda bi xwe dibêje: Eger em helbestên Seyda li bêjîngê xî, li naveroka wan ji rex Mijar, form, felsefe, huner û nûbûnê ve mêze bikin, em ê bibînin ku naveroka helbestên wî li dor van zîlanan

dizivirin: 1- Li dor rizgariya welatê wî. 2- Li dor yekîtiya gelê kurd. 3- Li dor pesnê qehreman û têkoşerên gelê Kurd. 4- Dijî kir-yarên çewt yên şêx, axa, beg û dewlimendên gelê Kurd. 5- Li dor aştî û demokrasiya cîhanê. 6- Li dor têkoşîna belengaz û hejaran. 7- Şiyarkirin, pend û şîretin ji nezan re 8- Wek têkoşerekî ji bo azadiya welatê xwe, ji bo wekheviya civata xwe, ji bo avakirina cihanek aştîxwaz û ji bo serxwebûna welatê xwe nivîsandine. 9- Helbestên wî hawar, gazin û gaziya gelê Kurd in. Ji rexekî din ve seyda helbetên evîndariyê jî nivîsîne, evîndariya wî jî bi du mijara ye; Yek evîndariya welatê wî ye û yek evîndariya wî a kesayetî ye; wek insan, wek mirov. Mijara digirtiya wî a pêşî welatê wî ye. Ew welatê ku di şibhê keçekê an jinekê de aniye ber çavê xwe û helbest û sirûd li dor gotine. Mijara din evîna wî a kesayetî bixwe ye; hez kiriye, hez jina bedew û spehî kiriye..û wiha helbestên evîndariyê avê-tine ser.. Ew yek bû ji wan kesên sereke ku bi berhemên xwe kovara (Hawar) ê ya Mîr Celadet Bedirxan dixemiland û ta rojên xwe yê dawî ma li rex welatîyên xwe bi tev kul, êş û xemên wan ve, hem jî, wî ji tev şoreşên Kurdan re helbest gitine û rojekê pênuşa xwe nekir bin xizmeta şêxekî olî an axayekî zordar, bi tenê pênuşa wî wek şûrê azadiyê bû di destê wî de, bi wî şûrî şer dikir ku xwe bighîne azadiyê. Cegerxwîn im ji van derda Li meydanê xwe zû berda Di nav bahoz û bager da Bi bîr û bawer û doz im Ne Şewqî û Zehawî me. Belê em bêjin nebêjin, navê Qamişlo û Cegerxwîn bi hev ve hatine hunandin û gora Cegerxwîn bûye sembol ji bajarê Qamişlo re.

Konê Reş

Xaylaza Reşîd

ÇEV BELEKA MIN KEWÊ.

Kew hêlîna min firî çû
Were êdî nede dû
Nayê ber pencera te
Nakeve ew qeviza te.
Firî çû firî hewa
Ji te bir xewê şeva
Dilê te de bûye xem
Lê tune ye tu melhem.
Xalî kiriye wê hêlîn
Xas kewoka te narîn
Xas xatûna kurmançî
Kûvî bûye ji war û cî.
Baharê bîn derbazbin
Çav ê te yê tim rê bin

Tê bêjî ey miqeder
Evîn kul bû û keder.

LI TE DIGERIYAM...

Evîntiyê de bûme hesin, bûme pola, dîsa
Ji cî neleqiyam
Nebûme gul, nebûm kulîlk, li ber evîntiyê
Ne heliyam
Canik nîbûm, nazik nîbûm, ber vê êşê
Ne giriyam
Lê hey carina û dizî ve, dil de, ez te
Digeriyam...

KÊ ŞENGALÊ JIBÎR BÎNE ?

Gêrîla û pêşmerge birane
Çûne şerê hovane
Hov girtine anîne
Lî meydanê danîne
Gelo, kê Şengalê jibîr bîne ?...

SILAVEK JI DIL.

Min silavek ji te kir
Silaveke pir bi dil
Te silavam hilneda
Kirime nav êgir de.
Bûm e dendika jehrê
Min jibîrkir sozê berê
Bûm zerîya nes û har
Min çiya banî anî xwar.
Bê ka çi bû ew silav
Ku hinavêm kir alav

Rondik ji çeva rijyan
Xewê şeva min reviyam.
Hêsirê min bûn e lewî
Bûm e êtîm û sêwî
Mam bê guman bê hêvî
Ketime çola bûm rêwî.
Ka bê çi bû ew silav
Şewitandim wek alav
Hêsir çevê min pekand
Xewê şeva min revand.
Bê ka çibû ew silav,

EM BI WIJDAN IN

Em ê herin, li ser tirba Ehmed Xanî, Feqîyê Teyra,
Em ê bikne hewar gazî û biqîrin bi hev ra
Em ê bejin dem e êdî, em xilazbin ji ev an gura
Bese, em ê bihedimînin, xiravkin hêlîna koledara.
Em ê bêjin hûn bihcevin, hûn dest bikşînin ji me
Ax we hova, dest qirêja, we çiqas mêt xwîna me
Gelîyêd bêbin, çiya êd bilind wê dîsa mîrxasê me
Gîha tenê ser koka xwe ye, bîr nekin hunurê me.
Ca serê xwe hûn berjêrkin baş bixûnin dîrokê
Hewlêr, Qamişlo, Amed ê pêkva û hetanî Dihokê
Em nebûne bizdonek û nertisyan e qet rokê
Dijminê me dibûne yek , em dikirne nav "blokê".
Me hilgirtî top û tîving, qetandin qeyd û zincîr
Gelek car destê xayîna, em diman bê raw tivdîr
Şêr dimîne şêr ber dijmina, na, em nabine hêsir
Em şervan in, bi wijdan in, em in xudan ga û nîr.

ESKERÊ BOYÎK...

Ji rûpela wêja ye sovyêta berê
Helbestek ji rojê buhurî
Xwezî
Xwezî, xwezî li çiya bûma,
Dûrî ten û nice evda,
Cînarê mij-ewra bûma
Xilaz ji van kul û derda.
Konê min nav zinar-qeya
Gelîyê kûr da, devê cewê,
Paşla mîrga kewz e-şîn da
Biketama xewn û xewê.
Avên lez ra min xeberda,
Amintiya xwe bida çil-çiya,
Bêrîvana kaw e, kubar
Bihata û edî neçûya.
Evîn weke ava kanyê,
Bikişiya delal, zela û xweş,
Çîroka emir tevin daxista
Hewasê ra çîl û qerqaş.
Bîrakira qelpî-qûlpî
Û dexesya evdaye kîn,
Bi berfa çiyê melhemkira
Dilê xweyî tije bîrîn.
Azad bûma, bîxem bûma,
Bêmal, bêol û bê netew,
Tunebûna dor-berê min
Ev cudatya dîn û netew.
Ax, xwezî ez li çiya bûma
Dûrî delk û fenê evda,
Cînarê mij-ewra bûma
Xilaz ji van êş û derda.

“O dağlar azaddı” - dedi Hüseyn Kürdoğlu...

əvəz edir”.

Bulud dağ çiynində yapıncı kimi,
Hər təpə bir çoban balıncı kimi.
Araz parıldayır ay işığında
Babəkin sıyrılan qılınca kimi.

Qoy görüşsün bir dodaqla bir yanaq,
Eşq oduna bir alışaq, bir yanaq.
Töküldükdür bir üzünə qara tel,
Ay tutulub: bir yan qara, bir yan ağ.

“Azərbaycan” şeirində dörd misra ilə fəlsəfi fikir söyləmək, həyat, ölüm, dünya və zaman haqqında poetik düşüncələr hasil etmək klassik ənənələrdən gəlir. Lakin onu da qeyd edirəm ki, şeirin bu kiçik formasında uğur qazanmaq hər şairə müəssər olmur. O yerdə ki, şair başlayır “filosofluq” eləməyə, o zaman şeir dönüb olur “kəlam”, “hakimanə söz” yığını. Hüseyn Kürdoğlunun dörtlükləri belə bir iddiadan uzaqdır. Şair çalışır ki, dörd misrada həcmcə böyük bir şeirdə deyə bilmədiyi fikri poetik ümumiləşdirmə ilə deyə bilsin, bir bənzərsiz lövhə yaratsın. Bir neçə misal göstərə bilərəm:

Saçından rəng alsın gerek qaranlıq,
Gözündə bir gilə kövrək qaranlıq.
Dünyaya göstərir ay camalını,
Əyninə geydiyin ipək qaranlıq.

Yıxsın qarşısından Araz barını,
Dərək Kür barı tək, Araz barını,
Araz körpüsündə qoy bir tar çalım,
Sahillər dinləsin Arazbarını.

Qoca işıqlının saçı dümağdır,
Gecələr sinəsi çıraq-çıraqdır.
Bəlkə yun əyirir bu qarı nənə
Təpələr yanında yumaq-yumaqdır?!

O qıza neylədin, a yağı bulaq,
Kəsilmiş üstündən ayağı, bulaq.
Bir zaman dirilik şərbətim oldun,
İndi ay zəhrimar, a yağı bulaq.

Sənsiz qor tökülür qoynuma gecə,
Alov geyinirəm əynimə gecə.
Özgə bir gözələ baxmışdım dünən,
Min şahmar sarıldı boynuma gecə.

Misallardan göründüyü kimibu dörtlük nümunələri (əslində, rübai) şeirdə az sözle maraqlı fikir söyləməyin mümkün olduğunu sübuta yetirir. Diqqət yetirsəniz, bu rübailərin heç birində yavan-yalxı sözlər gözə dəymir və bu sözlər dörd misrada obraz yaratmaq məramına xidmət edir.

Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata əllinci illərin əvvəllərində gəlir. İlk şeiri 1950-ci ildə, “Azərbaycan gəncləri” qəzetində dərc olunub. ADU-nun filologiya fakültəsində oxuyanda respublika qəzetlərində şeirləri ilə müntəzəm çıxış edib və elə ilk şeirlərindən ustadların diqqətini cəlb edib. Məsələn, Bəxtiyar Vahabzadə gənclərə həsr etdiyi bir məqaləsində yazmışdı: “...Hüseyn Kürdoğlu da ümid verən gənclərdəndir. Onun şeirləri təbii, səmimi və axıcıdır. Gənc şair qələmə aldığı mövzunu dərinlən duyub, yaşamadan yazmır. Bu cəhətdən onun “Yol üstündə tək qovaq”, “Görüş xatirəsi”, “İnanmıram”, “Torağayım” və s. şeirləri çox maraqlıdır. Şair yazır:

Bir gözəldən ilham aldım,
Dağ döşündə fikrə daldım,
Öz qəlbimi tutub çaldım,
Şair elər bu saz məni

Bəxtiyar müəllimin o zaman cavan Hüseyn Kürdoğlunun şeirlərində sezdiyi bu cəhətlər sonralar onun yaradıcılığının başlıca məziyyətlərinə çevrildi. Hüseyn Kürdoğlu həmin o təbiiyyə, səmimiyyə həmişə sadıq qaldı.

Mən Hüseyn Kürdoğlunun əlli illik yaradıcılıq yolunu izlədim və tam yaqınlıqla əmin oldum ki, onun müasir poeziyamızda özünəməxsus yeri var. Heç də o fikirdə deyiləm ki, onun poeziyasına sağlığında obyektiv qiymət verməyiblər və dünyasını dəyişəndən sonra buna daha çox ehtiyac var. Həm də qətiyyənlə düşünürəm ki, sağlığında onun şeirlərinin bədii məziyyətləri, poetik özəllikləri barədə söz

deməyiblər. Axı, Hüseyn Kürdoğlu doğrudan da bir kimsəyə bənzərmirdi. Əsasən xalq şeiri üslubunda qələm çalan və sözün həqiqi mənasında müasir qoşmanın, gərayılının, bayatının özünü yaradan Hüseyn Kürdoğlu ədəbi tənqiddən diqqət mərkəzində idi. Amma bunu da qeyd etməliyəm ki, klassik poeziyamız və aşiq şeiri ilə müasir poeziya arasında yaranan daimi təmas və körpülərin etibarlı sakinlərindən biri də Hüseyn Kürdoğlu olmuşdur.

Nədənə mən XX əsr poeziyamızın ustadlarından olan Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında (öncə bu barədə bir işarə verdim) daha doğrusu, onların yaradıcılıq dünyası arasında bir doğrmaqlıq görürəm. Onların hər ikisi xalq ruhunun tərənnümçüsü idilər, klassik aşiq şeirinin bu böyük poeziya ənənəsinin ləyaqətli davamçıları idilər, bu ənənəni müasir dövrdə-yeni biçimdə, yeni bədii təfəkkür işığında inkişaf etdirirdilər. Onlar ənənənin əsiri deyildilər, bu ənənəyə canlılıq və poetik tərəvət gətirən şairlər idilər. Məlum məsələdir ki, “köhnə” hesab etdiyimiz formalarda bədii uğur qazanmaq olduqca çətinidir, bunun üçün xüsusi poetik istedadla malik olmalısın. Hüseyn Kürdoğlu “köhnə” havalara yeni ritm, yeni ahəng gətirən şairlərdən idi.

“Hüseyn Kürdoğlu xalq ədəbiyyatını sevdi” demək bəlkə də onun yaradıcılığına bəsit yanaşmaq kimi düşünlür. Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata elə xalq ədəbiyyatının canlı təəcəssümü kimi gəlir. Məlum məsələdir ki, xalq ədəbiyyatından təsirlənəyən şair tapmaq çətinidir, amma təsirlənəyən xalq ədəbiyyatı nümunələri səviyyəsində nəse yaratmaq demək deyil. Hüseyn Kürdoğlunun yazdığı qoşmalar, gərayıllar, təcnislər, bayatılar əgər belə demək mümkünə, “orijinal” a çox yaxındır. Onun təcnislərini bu sırada xüsusilə qeyd etmək lazımdır. “Klassik və folklor ənənələrindən yaradıcılıqla istifadə etmə mədəniyyəti” (Qasım Qasımzadə) bu təcnislərdə və həmçinin cinas üstündə qurulan digər şeir formalarında aşkar nəzərə çarpır.

Qobustan-daş adamlar,
Göz yaşım daşa damlar.
Duymaz daş adamları
Ürəyi daş adamlar.

Çiçəyə həmdəm arı,
Sızıldar dem-dəm arı.
Mənim bağrımdan keçir,
Dünyanın qəm damarı.

Söz varmış demə səndə,
Demirsən, demə sən də.
Sırrın gözəndən oxunur,
Nə fərqi deməsən də?

Böyük şairimiz Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında bir doğrmaqlıq olduğunu vurğulamaq istəyirəm. Bu doğrmaqlığı şərtləndirən təkcə onların hər ikisinin folklorla, zəngin xalq ədəbiyyatı ilə bağlılığında deyil, həm də təbiət şairi kimi tanınmalarıdır. Təbiətdən yazmayan, gülə, çiçəyə, dağa, dərəyə, çölə, çəmənə şeir həsr etməyən şair tapmaq çətinidir, amma əsl təbiət şairlərindən söz düşəndə barmaqla sayılacaq qədər şair adı üzərində dayanırsan: Hüseyn Arif, Hüseyn Kürdoğlu, Musa Yaqub, Məmməd Aslan - bu şairlər təbiəti öz dilində dilləndirən şairlərdir. Onların şeirləri təbiət vasitəsilə insanları, cəmiyyəti, dünyanı dərk etməyə səsləyən şeirlərdir. Biz onların şeirləri vasitəsilə təbiəti duyur, sevdi və dərk edirik. Hüseyn Kürdoğlu da nədən yazırsa yazsın, öz fikrini, hiss və duyğularını təbiət obrazları vasitəsilə açıqlamağa çalışır. Onun təbiət şeirləri barədə yazılan bəzi fikirlərə müraciət etmək istəyirəm. Hüseynin şeirlərində taleyin yox, təbiətin müdrikliyinə heyranlıq və pərəstis var. Burada müdrik nəsihət, hikmətli və ibrətli qənaətləri təbiətdən lövhələr-bədii peyzaj əvəz edir. Qartal qıyyəsi, çiçək təbəssümü, durna qatırı, çay nəğməsi, bulud karvanı olan dörtlüklər formaca da, dil-ifadədə də folklorla, təbiətə doğrmaqlığı ifadə edir” (Yaşar Qarayev). “Şairi təbiətlə bağlayan

hansı mənədir, hansı istək, hansı idealdır? Əlbəttə, yalnız onun gözəlliklərindən estetik zövq almaq deyil. Belə olsaydı, şairin təbiətə münasibəti təmənnalı niyyət daşıyardı. Əslində isə şair təbiətin varlığında tükənməz, təmənnasız səxavətə heyrandır. Təbiətin bütövlüyündə, süniliyin ona yad olmasında mənalar axtarır. Təbiətə qovuşmağı, onunla birliyi arzulayır, poetik şəkildə ideallaşdırır” (Camal Mustafayev). “Hüseyn Kürdoğlunun poeziyası ana təbiətdəki tarazlığı, harmoniyanı vəsf edir. Hüseyn Kürdoğlunun şeirə gətirdiyi Laçın, Xaçın, Qırqız, Yeddi qardaş, İşıqlı, Kirs...- bu poetik obrazlar müəyyən bir yurdun, ulusun təkcə adları yox, bütövlükdə Azərbaycanın poetik rəmzidir” (Cavanşir Yusifli).

Səhər-səhər şəh düzümlü boynunu əyən
Göy otların yarpağı da titrədir məni.

Gedirəm, salamat qalın, meşələr,
Dağlar qoynundakı qalın meşələr.
Ürkək maralları gizlədin bari,
Otların qaydına qalın, meşələr.

Çırpınar, döyüşər yel yıxan ağac,
Sızlar balta ilə əl yıxan ağac.
Baxın, həlak olmuş igid deyilmi
Daşqın çay üstündə sel yıxan ağac?

Belə misalların sayını qat-qat artırmaq olar.

Hüseyn Kürdoğlu şeirləri mövzuca rəngarəng idi. İndi bunları bircə-bircə təsnifləndirmək, bölgülərə ayırmaq fikrindən uzağam. Ancaq bir məsələni qeyd etməyi lazım bilirəm: O, bütün şeirlərində səmimi idi. Həmişə axtarışda idi, onu tutduğu şeir yolundan, ənənələrdən ayırmaq mümkün deyildi. Bəzi yaşlılarının və cavanların bir çoxunun poetik dəblərə uyduğu bir zamanda H. Kürdoğlu yenə ilk şeirlərindən birində dedi ki yalnız “öz qəlbini tutub çalır”. Dərk edir və anlayırdı ki, qaynaqlandığı xalq şeirinin potensial imkanları hələ tükənməyib, hələ bu çeşmənin suyu gur axır. Akademik Bəkir Nəbiyev haqlı olaraq yazırdı ki, Hüseyn Kürdoğlu müasirləri arasında dörtlüyün, bayatının, təcnisin əsl ustası idi.

... Hüseyn Kürdoğlunun mənə bir bulağı xatırlatdı. Həmişə gur, duru bir bulağı. Əlbəttə, o bulağın suyu qurumayıb və nə qədər ki, Azərbaycan poeziyası var, o bulaq da qurumayacaq.

Hüseyn Kürdoğlunun qoşmaları, gərayılları, rübai və bayatılarının içində artıq klassik nümunəyə döənən şeirlər də az deyil. Mən onun “Laçın bənövşəsi yadıma düşdü” qoşmasını XX əsr Azərbaycan poeziyasının ən gözəl incilərindən biri kimi qiymətləndirirəm. BƏNÖVŞƏ obrazı Qurbanidən üzün bəri neçə şairin ürəyini dilləndirib, amma bu sırada parlaq nümunələr o qədər də çox deyil. H. Kürdoğlunun Bənövşəsi isə ..heç nə demirəm, baxın, bu Bənövşə Dərdimizin bənövşəsidir.

Dərdim səhər-səhər bağçadan səni,
Gətirdim ad günü yara, bənövşə.
Laçın bənövşəsi yadıma düşdü,
Qanadı bağrımda yara bənövşə.

Yetdi dövrümüz yaman illərə.
Qırqızın göz yaşı döndü göllərə.
Özünü qayadan atdı sellərə,
Neçə əsir düşən Sara, bənövşə.

Sonda qayıdıram o yuxuya. Hüseyn Kürdoğlunun üzünə mənə tutub “Dağlar azaddı” dedi ki o Söz. Yuxudu bu, bəlkə H. Kürdoğlu ruhu bu yuxudan xəbərsizdi. Onun ruhu Laçının, Şuşanın, Kəlbəcərin, Xocalının başı üzərində dolaşır. Deyir ki: “Hər gecə Sarıbəbə yuxuma girir mənim, bir ovuc torpaq verir, ah çəkir, dönür gedir”. Deyir ki: “Gözlerimdən axır indi Həkəri, Dağ həsrəti dağdan ağır sələmdir”.

“Dağlar azaddı” dedi Hüseyn Kürdoğlunun ruhu. O dağlar bizim, biz də o dağların həsrətindəyik. O dağlar azad olsun, - deyirəm. Onda o dağlarda, o meşələrdə H. Kürdoğlunun ayaq izləri də bizim yol yoldaşımız olacaq.

Vaqif YUSİFLİ
Filologiya elmləri doktoru

ABD'nin eski Bağdat büyükelçisi: Peşmerge çekilmeseydi ABD'nin tutumu değişecekti

ABD'nin eski Bağdat ve Kâbil büyükelçisi Zalmay Halilzad, "Kerkük'te peşmerge geri çekilmeseydi ABD'nin tutumunda değişiklik olacaktı" dedi.

ABD'nin eski Bağdat ve Kâbil büyükelçisi Zalmay Halilzad, "ABD'nin referandumla ilişkin görüşleri Erbil'in gönlüne göre olmasa da, ABD Kürtlerle iyi ilişkilere sahip. Kerkük ve diğer bölgelerde yaşananlar karışık bir durumdu" dedi.

Rudaw'a röportaj veren Halilzad, "Irak'ın Kürdistan topraklarına girmesine Kürtlerin izin vermeyeceğine inanıyorum. Ancak bazı Kürt güçleri Irak'la işbirliği yaptı" diyen Halilzad, "Eğer Kerkük'te Peşmerge geri çekilmeseydi ve söz konusu güçlere karşılık verseydi, ABD'nin tutumu da değişecekti. ABD savaşı durdurup, müzakerelere başlayacaktı" ifadelerini kullandı.

Nerina Azad

Kosret Resûl'un Peşmerge gücü cephede

Peşmerge Bakanlığı Basın Sözcülüğü Pirdê yakınlarındaki Haşdi Şabi saldırısının kırıldığını açıkladı.

Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) Genel Sekreteri Birinci Yardımcısı Kosret Resûl Elî'ye bağlı Peşmerge gücünde savaş cephesine ulaştığı belirtildi.

BasNews'e konuşan Peşmerge Bakanlığı Basın Sözcüsü Helgurd Hikmet, "Kosret Resûl Elî beye ait Peşmerge gücü şuan savaş cephesine ulaşmış durumda. Çatışmalar devam ediyor. Haşdi Şabi'ye ait yüzlerce cenaze Kerkük hastanelerine kaldırıldı. Onlarca askeri araç imha edildi. Haşdi Şabi büyük kayıp yaşamış durumda şimdi" dedi.

Helgurd Hikmet, etrafı kuşatmaya alınan Haşdi Şabi milislerinin Pirdê yakınlarındaki ovoidan kaçmaya başladığını da duyurdu.

BasNews

Maliki: Kasım Süleymani ve YNK kanadı olmasaydı Kerkük'e giremezdik

Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Dava Partisi Başkanı Nuri el Maliki, Kasım Süleymani ve Kurdistan Yurtseverler Birliği (YNK) içindeki bir kanadın desteği sayesinde Kerkük'e yönelik operasyonda başarıya ulaştıklarını dile getirdi. Irak'ta yayın yapan Iraq Network Plus (İNP) televizyon kanalına söyleşi veren Nuri Maliki İran'ın dış operasyonlar birliği Kudüs Orduları komutanı ve Haşdi Şabi'nin fiili komutanı General Kasım Süleymani ile YNK'li bazı yetkililerin desteği sayesinde Kerkük'e yönelik operasyonda başarıya ulaştıklarını itiraf etti.

Nuri Maliki, "Kasım Süleymani, İran ve YNK'den bir kanadın ittifakı olmasaydı, Kerkük'e girebilirmemiz mümkün olmayacaktı. YNK ile İran arasındaki ilişkiler tarihi, siyasi ve ekonomik bir temele sahip. Onlar (YNK'liler) olmasaydı biz sonuç alamayacaktık. Kasım Süleymani de olmasaydı sonuç bu şekilde olmazdı." şeklinde konuştu.

Nerina Azad

Güvenlik Konseyi: İşgal ettiğiniz bölgelerden çekilin

Kürdistan Bölgesi Güvenlik Konseyi, Bağdat yönetiminden şiddet olaylarına son vererek, tüm güçlerini "işgal" ettikleri bölgelerden geri çekmesini istedi.

Kürdistan Bölgesi Güvenlik Konseyi, Irak ve Heşdi Şabi'nin dün Erbil'e 45 kilometre uzaklıktaki Pirdê'ye (Altinköprü) saldırmasına ilişkin yazılı açıklama yayımladı.

Açıklamada, "Erbil'in Heşdi Şabi'nin Kuştepe ilçesine girmeye çalıştığını ancak peşmergenin buna izin vermediği" belirtildi.

Güvenlik Konseyi ayrıca uluslararası topluluklara da Irak'ın saldırılarına müdahale etmesini için çağrıda bulundu.

Yapılan yazılı açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Irak askerleri ve Heşdi Şabi güçleri, İran'ın desteği ve ABD'nin silahlarıyla Kerkük-Erbil karayolundaki Pirdê'de Peşmerge Güçleri'ne saldırdı. Söz konusu saldırının amacı Erbil'in güneyindeki Kuştepe'ye girmektir. Ancak peşmerge saldırıyı geri püskürttü.

İŞİD'le savaşta Irak'a verilen silahlar şu anda Heşdi Şabi güçleri tarafından Kürdistan halkına karşı kullanılıyor. Heşdi Şabi güçleri'nin 16 Ekim'de yaptığı saldırılarla en az 100 binden fazla kişi Erbil ve Süleymaniye'ye göç etmek zorunda kaldı.

Heşdi Şabi, Kerkük, Tuzhur-

matu ve Hanekin'de Kürt ve Türkmenlere ait yüzlerce eve el

uluslararası topluluklar, Irak ve komşu ülkeler Kürdistan'a yapılan

koyarak yağmaladı. Hanekin'de Kürtlere ait bölgelerde Heşdi Şabi mensuplarının bulunmasına karşı çıkan sivillere ateş açıldı. Bazı siviller öldü, birçoğu da yaralandı.

Elimizdeki bilgilere göre, İran'ın desteğiyle peşmergeye karşı kullanılan bu güçler, Esaybi Ehli Haq, Bedir Tugayları, Ketaibi Hizbullah, Abbas Tümeni, Ali Ekber Tugayı, Serayi Horan ve İmam Ali güçleridir.

bu saldırılar karşısında sessiz. Halkın korunması için kurulan ordu bugün Kürdistan halkına karşı kullanılıyor. Irak'ın saldırıları bu ülkeyle birlikte yaşama konusundaki korkuyu ortaya koymuştur. Uluslararası toplulukların Irak'ın saldırılarına karşı tavrı alması gerekiyor. Irak yönetimi de, Kürdistan halkına karşı uyguladığı şiddete son vererek, işgal ettikleri bölgelerden geri çekilmelidir." **Rûdaw**

Heşdi Şabi'de Pirdê bilançosu: 118 ölü

Heşdi Şabi'nin, Pirdê'de (Altinköprü) Peşmerge Güçleri'ne

Rûdaw'ın Kerkük'teki hastanelerden aldığı bilgilere göre,

şehit düştü.

Çatışmalarda, Albay Xazi Dolemeri'nin de şehit düştüğü öğrenildi. Şehit Albay geride 4'ü peşmerge, 6 evlat bıraktı.

Heşdi Şabi'nin Pirdê'deki saldırısında amaç Kuştepe'ye doğru ilerlemektir ancak peşmerge sert şekilde karşılık vererek saldırıları püskürttü.

Çatışmalarda 20'den fazla tank ve zırhlı araç imha edildi, 118 Heşdi Şabi mensubu öldürüldü, 150'si de yaralandı.

Çatışmaların yaşandığı noktalarda peşmerge mevzilerini güçlendirmiş durumda.

Peşmergenin sert şekilde karşılık verip, Heşdi Şabi'yi ciddi kayıp verdirmesi üzerine büyük devletler, Iraklı güçlerin bu bölgedeki hareketliliğine son vermesini istedi.

Rûdaw

düzenlediği saldırıda 118 Heşdi Şabi mensubu öldürüldü.

Pirdê'de 118 Heşdi Şabi mensubu öldü. Çatışmalarda 6 peşmerge de

Türkmen partinin teşkilatı yağmalandı

Türkmen Millet Partisi'nin Kerkük teşkilat binası, Türkmen Heşdi Şabi mensupları tarafından yağmalandı.

Rûdaw'a konuşan Türkmen Millet Partisi Başkanı İrfan Kerkuki, partisinin kentteki teşkilat binasının, Türkmen Heşdi Şabi tarafından yağmalandığını belirtti.

Partisinin kentteki üyelerinden haber alamadığını dile getiren Kerkuki, "Bedir Tugayları Komutanı Hadi Amiri'nin talimatıyla hem evim hem partimin binası Heşdi Şabi'nin karargahı yapılacaktır. Şimdi bununla uğraşıyorlar" dedi.

Heşdi Şabi ve Irak Ordusu dün, bazı peşmerge birliklerinin çekilmesi sonucu Kerkük'e girdi.

Kentte, 25 Eylül'de gerçek-

leştirilen referanduma destek veren siyasi partilerin teşkilat binaları Heşdi Şabi güçleri tarafından ele geçirildi.

Rûdaw

Rojavalı Kürtler: Kerkük'ü yeniden alacağız

Rojavalı Kürtler, Kerkük'ün alınmasıyla Güney Kürdistan'da yaşanan siyasi krizin geçici olduğunu ve Kürtlerin yeniden zafer bayrağını dalgalandıracağını ifade ediyor.

Irak ve Heşdi Şabi güçleri, 16 Ekim'de Kürdistan Yurtseverler Birliği'ne (KYB) ait bazı peşmergelerin çekilmesi üzerine Kerkük ve çevresindeki bölgeleri ele geçirdi.

Güney Kürdistan'da yaşananlar, bütün Kürtlerin birinci gündem maddesi oldu. IŞİD savaşımdan kaçan Rojavalı siyasetçi yazar Tefik Abdulmecid Hasan, 3 yıldır İstanbul'da mülteci olarak yaşıyor.

Tefik Abdulmecid Hasan, Rojava'nın Kamışlo kentinde yaşadığı zamanlarda gazete çıkarıp, siyasetle uğraştığını söylüyor.

Iraklı güçlerin Kerkük'e saldırısını değerlendiren Hasan, "Biz Kürtler bundan çok daha kötü günler gördük. Bunu da atlayacağız. Önemli olan amacımızı unutmamamız. Kürtler tarih boyunca sınıandı. İnanın bana eskisinden çok daha umutluyum. Kerkük'ü geri alacağız, Heşdi Şabi de girdiği yerlerden geri çekilecektir" dedi.

Rojavalı Kürtler, Güney Kürdis-

tan'da yaşananları "büyük bir yara" ve "derin bir kayıp" olarak yorumlayıp, bu olanların yeni bir zaferin başlangıcı olacağı görüşünde.

Suriye Muhalefeti Başkan Yardımcı Abdulbasit Hamo ise, "IŞİD saldırı kazanamadı, Heşdi Şabi de

kazanamayacak. Kürtler asla bu konuda umutsuzluğa düşmesin. Bir olup, birlik olup daha güçlü bir şekilde yolumuza devam edeceğiz. Kerkük'te Ala Rengin yeniden dalgalanacaktır bundan Kürtlerin kuşkusu olmasın" dedi.

Suriye Kürt Ulusal Konseyi'nin (ENKS) İstanbul'daki ofisinde de tüm gözler Güney Kürdistan'da olup bitenlerde. ENKS İstanbul Temsilcisi Osman Müslim, son yaşananları şu sözlerle yorumladı:

"Mesud Barzani, Mele Mustafa

Barzani'nin oğludur ve Eylül Devrimi peşmergesidir. O sadece bir şahıs değil, tüm Kürtlerin umududur. Biz inanıyoruz ki bu yaşananları yine onun sayesinde atlatacağız. Tüm Kürtlerin umudu o, tüm umutlar onda."

Rûdaw

Fox News: ABD'nin Kürtleri terk etmesi, İran'a zafer kazandırdı

Fox News'den Michael Pregent, ABD'nin müttefiki Kürtleri terk etmesinin, ABD'nin İranlı düşmanlarının kazanması anlamına geldiğini savundu. Pregent, ABD yönetimi ve özel temsilcisi Brett McGurk'u eleştirerek, Irak'ta ABD temsilcisi olarak görev yapan McGurk'un İran'ın Irak'ta

olarak İran'ın Irak'ta denetim sağlamasında rolü olduğu belirtildi.

Irak'ın Kürt vatandaşlarına karşı silah kullanmasını arkasında duran İran güçlerinin liderlerinden biri olan Kasım Süleymani'nin, Devrim Muhafızları Kudüs Gücü'nün komutanı olduğu ve yıllardır Irak'ta

Pregent yazısının devamında şu ifadeleri kullandı: "McGurk'un bu tavrı İran destekli milislerin ve Bağdat yönetiminin Kerkük'e girmelerine yeşil ışık yakmıştı. Eski Irak Büyükelçisi Ryan Crocker'in deyişiyle, bu Bağdat'ı başka türlü gerçekleştiremeyecek olan çok sert bir tavır takınmasına yol açtı.

Diğer yandan, skandal olacak bir şekilde, bu milisler hem ABD destekli Irak İçişleri Bakanlığından hem de İran Devrim Muhafızları Kudüs Gücünden para ve teçhizat alıyorlar. Brett McGurk, Başkana ve Kongreye bu konuda bilgi vermeliydi çünkü bu, ABD'nin mali kaynaklarının sivillere karşı kullanımında kullanılmamasını öngören Leahy Kanununun ihlal etmektir. Kasım Süleymani ise bize gülümsüyor.

Şayet Trump İran'ı geri püskürtmek istiyorsa bunu Irak'ın Kürt bölgelerinde de yapmalıdır. Ancak bu şekilde İran'ın Irak üzerinden köprü kurarak kuzey Irak'ı kontrol etmesinin önünü alabilir. İran'ı durdurmak müttefiklerimizi kurtaracak ve ABD'nin müttefiklerimize verdiği sözlerin güvenilirliğini sağlayacaktır. Bunu da, bölgedeki tek otantik müttefikimiz Kürtlerle sağlayabiliriz. Müttefikimiz Kürtler, güçlü Amerikan desteğine ihtiyaçları var ve İranlı düşmanlarımız da, müttefiklerimizi desteklemek konusunda ciddi olduğumuzu bilmelidirler.

Nerina Azad

ele geçirmesini sağlamakla suçladı.

Kürtlerle ve Kürtler arası olumlu ve barışçıl ilişkiler kurmanın ABD'nin çıkarına olduğunu savunan Pregent, Kürtlerin terk edilmemesini ve amaçlarına ulaşmalarına yardım etmeleri gerektiği vurguladı.

Pregent'in yazısında, ABD'nin Kürtlere yeterli desteği vermemesinde en büyük sorumluluğun Brett McGurk'a ait olduğu ifade edilerek Irak'ta ABD'nin özel temsilcisi

Amerikalıları öldüren bir terörist olduğu hatırlatılıyor.

Pregent ayrıca, geçen ay Kürtlerin, Saddam Hüseyin, Ek Kaide ve IŞİD karşıtı mücadelede ABD'nin sağlam bir müttefiki olduklarını kanıtladıklarını. bunun ABD'nin bağımsızlık referandumunu tanıyacağı sonucunu doğuracağını düşündüklerini ancak McGurk'un referandumu karşı çıkarak Kürt müttefiklerinin karşısında durduğunu değiniliyor.

Heşdi Şabi Koye'den çekildi!

Erbil'e bağlı Koye ilçesinin yakınlarında konuşlanan Heşdi Şabi'ye bağlı bir gücün bölgeden çekildiği bildirildi/ Doğu Kürdistan (Rojhilat) partilerinden Kürdistan Demokrat Partisi-İran (KDP-I) Iraklı güçler ile İran Devrim Muhafızları'nın (Pasdaran) Erbil'e bağlı Koye ilçesine yaklaştığını duyurmuştu. Teqeteq nahiyesinde 1 saat kadar kalan Haşdi Şabi milislerinin bölgeden geri çekildikleri bildirildi. Erbil Valisi Newzad Hadi ise, basına yaptığı açıklamada, Teqeteq nahiyesinin yakınlarına gelen güçlerin geri çekildiğini belirtti. Erbil ve Süleymaniye şehirleri arasında yer alan Koye ilçesi, Erbil'in güney doğusuna 70 km uzaklıkta bulunuyor. Koye'ye bağlı Teqeteq nahiyesi ise, Erbil'in 98 km güney doğusundadır.

İsrail İstihbarat Bakanı: Önceliğimiz Kürtler'e yapılan saldırıları durdurmak

İsrail İstihbarat Bakanı İsrail Katz Tel Aviv'deki radyo istasyonu 102 FM'e yaptığı açıklamada,

önceliğin Kürtlere karşı yapılan saldırıların önüne geçmek olduğunu söyledi.

Kudüs merkezli Jerusalem Post gazetesinin haberine göre, İstihbarat Bakanı İsrail Katz açıklamasında, Türkiye, İran ve Irak'taki Şii ve diğer güçlerle Irak yönetiminin bir kısmının istediği şey olan Kürtlere ve onların bölgelerine zarar verilmesini önlemenin İsrail'in önceliği olduğunu kaydetti. Katz ayrıca, Başbakan Netanyahu'nun Birleşik Devletler, Rusya, Almanya ve Fransa'nın Kürtlere zarar vermelerinin önüne geçmeye çalışmak amacıyla faaliyette bulunduğunu sözlerine ekledi.

Nerina Azad

Pirde savaşının bilançosu açıklandı!

Haşdi Şabi'nin, Pirde'de Peşmerge Güçleri'ne düzenlediği 6 saldırıda 118 Haşdi Şabi mensubu öldürüldü.

Haşdi Şabi milislerinin Pirde'de Peşmerge güçlerine düzenlediği saldırılarda, 118 Haşdi Şabi mensubu öldü. 150'den fazla milis ise yaralandı.

Çatışmalarda 6 peşmerge de kahramanca savaşarak şehit düştü. Heşdi Şabi'nin Pirde'deki saldırısında amaç Kuştepe'ye doğru ilerlemektir ancak peşmerge sert şekilde karşılık vererek saldırıları püskürttü. Çatışmalarda 20'den fazla tank ve zırhlı araç imha edildi. Çatışmaların yaşandığı noktalarda peşmerge mevzilerini güçlendirmiş durumda. Peşmergenin sert şekilde karşılık verip, Heşdi Şabi'yi ciddi kayıp verdirmesi üzerine büyük devletler, Iraklı güçlerin bu bölgedeki hareketliliğine son vermesini istedi.

Rudaw

Ala Talabani'den bir skandal açıklama daha...

Haşdi Şabi ile anlaşılan YNK Irak Parlamentosu milletvekili Ala Talabani Kerkük'ün işgaline ilişkin,"Artık Kerkük vatan kucağında. Kerkük vatan kucağına geri döndü" dedi.

Kürdistan Bölgesi kazanımlarına karşı skandal açıklamaları ile bilinen, İran destekli Haşdi Şabi ile anlaşılan YNK'li klikin öncülerinden Ala Talabani bir skandal açıklama daha yaptı.

Nuri Maliki'ye yakınlığı ile bilinen Irak'ın Afaq televizyonuna konuşan Ala Talabani, Kerkük'ün kendileri tarafından teslim edilmesine ilişkin, "Kerkük vatan kucağında. Biz Irak'ın bütünlüğü ve birliği içinde yaşamayı Mam Celal'den öğrendik. Ancak Erbil bunu reddetti ve ısrar etti" dedi. Haşdi Şabi tarafından evleri talan edilen yüz binlerce sivilin Süleymaniye ve Erbil'e sığınmasını da görmeyen Ala Talabani, "Kerkük'te her şey normal, kentte huzur ve emniyet hakim" dedi.

Nerina Azad

Du berpîrsên Amerîkî red dikin kû Tillerson name derbarê referandumê ji Barzanî re şandibe

Rojnameya Washington post ya Amerîkî belav kiriye, ti nameyek ji aliyê wezîrê derve yê Amerîka Rex Tillerson ve, ji bo serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî wek elternatîv nehatiye şandin.

Rojnameya navhatî li ser zimanê du berpîrsên Amerîkî belav kiriye, ku Tillerson ti name ji bo Barzanî wek elternatîv ji referandumê re neşandiye, lê reşnivîsa nameyekê hatibû amadekirin û ew jî nehatiye şandin.

Berî niha hat gotin ku Tillerson nameyek ji bo Serokê Herêma Kurdistanê şandiye û têde daxwaz kiriye li beramber paşxistina referandumê, wê Amerîka û civaka navdewletî gerentiya bicîkirina daxwazên Herêma Kurdistanê bikin.

kurdistan24.net

...EY LAWÊ ÎNSAN...

Süleyman Çakır

Me ava kir jîyan û serdor.

Tim me biratî û ne firoşt.

Ey lawê însan em wek te însan....

De bese ev hovîtî.
Tu têr nebû ji zilmê.
Çêbû pênc hezar sal.
Zilm liser Kûrdê.
Ey lavê însan ma ne bes.....!
..Ey zordest tu bîmrê.
..Tu kengî têr bibê ji zilmê.
..Ey însan tu bi pîrs.
..Tu ji kûder hat, biçê kûder?
..Ey lawê însan ma ne bes?
Em hatin gave yekem ji Dîrok.
Em xwedî welat û serok.

Pêşmerge bi belge nîşan da ku Heşda Şeibî tankên "Abrams" li dijî Kurdistanê bikar aniye

Dezgeha Dijîtorê ya Kurdistanê, ku girêdayî Encumena Asayîşa Herêma Kurdistanê ye, vîdeoyek belav kiriye ku nîşan dide Heşda Şeibî bi tank û topên Amerîkî êrişî Pêşmerge û Kurdistanê dike. Pêr (20 vî mehê) li navçeya Pîrdê ya Kerkûkê, çete û çekdarên Heşda Şeibî û pasdarên Îranê êrişî Pêşmerge kirin û xwastin derbasî Hewlêrê bibin lê rastî bersîvek tûj hatin, gelek kuştî û birîndar dan, gelek otomobîlên wan yê serbazî hatin şewitandin, tankeka Amerîkî ya ji curê "Abrams" jî ji aliyê Pêşmerge ve hat teqandin.

Piştî şer, Heşda Şeibî ragihand ku wan tankên Abrams bikar nehanîne lê Dezgeha Dijîtorê Kurdistanê bi belavkirina vîdeoya wê tankê, derewa Heşda Şeibî derxist holê.

Di wê vîdeoyê de ku ji aliyê pêşmergeyêkî mîrxas ve hatiye girtin, tê dîtin ku tanka "Abrams" ya Amerîkî di şerê Pîrdê de hatiye bikaranîn.

BasNews

Berpirsekî PDKê: Bila hemû cîhan bibîne Heşda Şeibî li Kerkûkê çi tîne serê Kurdan

Berdevkê Encumena Serkirdatiya PDKê li Parêzgeha Kerkûkê Ednan Kerkûkî ragihand ku çekdarên Heşda Şeibî bi cilên Polîsên Federal li nava Kerkûkê zilm û sivkatiyê li welatîyên Kurd dikin, lewma jî ya baş ku xelkê ku koçber bûne niha venegerin ser malên xwe.

Ednan Kerkûkî ji malpera KDP.info re ragihand: "Rewşek pir xerab li nava Kerkûkê heye. Bi şev çekdarên Heşda Şeibî êrişî malê Kurdan dikin, di nav de jî endamên YNKê, ji ber ku tişt a ku beşek ji YNKê kir ji bo berjewendiya xwe ya taybet bû û niha xelk baca wan dide. Ya baş ku niha xelkê Kerkûkê venegerin malên xwe. Bila hemû cîhan bibîne Heşda Şeibî li Kerkûkê çi tîne serê Kurdan."

Kerkûkî wiha got: "Nava Kerkûkê tije wêneyên serkirdiyên Îranê bûye. Çekdarên Heşda Şeibî bi cilên Polîsên Federal li nava Kerkûkê zilm û sivkatiyê li welatîyên Kurd dikin. Navên PDKê dîtînin û talan dikin. Gefê li Kurdan dikin û tawanan dikin."

KDP.info

Helbestvaniya Apo Osman Sebrî

Bi min xweş e ku em îro bi hev û din re 24 saliya koçkirina Apo Osman Sebrî bibîr binin. Di rojek mîna (11.10.2017)de, berî 24 salan apo Osman Sebrî ji nav me barkirîye.. Ew di sala 1905an de li Kurdistanê bakur çêbûye û di sala 1993an li Şamê çûye ber dilovaniya Xwedê û li gundê Berkevîrê, nêzikî Derbasîyê hatiye veşartin. Sed mixabin, ku roja îro di ser 25 rêxistinên Kurdên sûriye hene û tev ji bin kurkê wî hatine der, rojekê yek ji wan neçûye serdana gora wî û kulfîkek li ser gora wî dananiye..!

Bi helbestinê bi min xweş e ku ez helbestvaniya Osman Sebrî raxînim ber çavan: Wek ku ez serwextî jiyan wî me, bi tenê çend berhemên wî yê wêjeyî hatine çap kirin: Bahoza Osman Sebrî berî 1956, vî paşiyê jî Bersiva Hoşeng/ 1977. Di sala 1991ê de jî, rehmetî Hemreş Reşo, helbestên wî di dîwanekê de li Almaniya dane çap kirin.. Li gor xwendina min ji helbest û gotarên wî re û li gor ku helbesta kurdî a nûjen bi weşana kovara Hawarê û helbestên mîr Celadet, Dr. Kamiran Bedirxan û Qedrî Can destpêkiriye, ez Osman Sebrî di pey Qedrî Can re dibînim, ango berî Cegerxwîn. Ji ber ku Bahoza Osman Sebrî berî Kîme Ez! a Cegerxwîn çap û belav bûye.

Eger Cegerxwîn bi dîwana xwe Kîme Ez/ 1973, wek helbestvanekî nûjen hatibe nas kirin, Osman Sebrî berî wî bi gelekî, ji heyamê Hawarê ve wek helbestvanekî ku li

ser şopa Qedrî Can dikulkulî, hatiye naskirin. Lê di baweriya min de herdu jî (Cegerxwîn û Osman Sebrî) ji kilasîkan e û pîrek qewînî di navbera kevin û nû de. Ji ber ku pîrriya helbestên wan kilasîkî ne,

bi tenê hin caran nûjen hunandine.. Eger Osman Sebrî di hunandina helbesta nûjen de berdewam kiriba, bêguman wê, ew mîrê helbesta kurdî a nûjen ba berî Qedrî Can.. Lê mixabin siyasîetê ew di nav pêlên xwe de revand û wiha dîrî wêje û toreyê ket... Dawî ez dikarim bibêjm ku hersê jî (Qedrî Can, Osman Sebrî û Cegerxwîn), di warê helbesta nûjen de şagirtên mîr Celadet û Dr. Kamiran Bedirxan in, ewên ku serwextî nûjeniya toreyê Ewropî bûn û wan şagirtên xwe bi wê nûjeniyê fêr kirin...Wek wefadarî ji bîranîna wî re, ez ve helbesta wî ya ku bersiva Qedrî

Can daye, ji bîranîna wî re dikim diyarî:

**Jiyîn xweşe bi xurtî
Li Kurdistan bi Kurdan**

Bav û biran; çi bikim?
Hemû min tê bi dirdan.
Min dil tu car ne nail
Min zar tu car ne kalî
Bi dil hişkî, bi lalî
Sînga xwe da ber rîmanî
Min îşev dît xewna rast
Deng û gazî çi xweş hat
Digot rabin Kurdîno!
Tev biran û tev xwehan.
De rabin li me tu zanî
Rim nîne giş nîzanî
Xopan kirin Kurdanî
Ev teral û nezanan
Hawarê, xweş awakir
Dilê Kurdan pê şakir
Zar û zîman ava kir
Jîn û xweşî belav kir.

**Osman Sebrî
Kaniya Ereban, 18/5/1932**

Konê Reş

TJK-E: Gef li mafê me yê jiyanê tê xwarin

TJK-E ji bo çalakiyên li dijî gefên li ser jiyana Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan dest pê kirin, banga tevlihbûnê kir.

Tevgera Jinên Kurd li Ewropayê (TJK-E), ji bo çalakiya rûniştinê ya bê dem a 23'ê Cotmehê ya li ber avahiya CPT û Konseya Ewropayê yê li Strasboûrgê, banga tevlihbûnê kir.

Di daxuyaniya TJK-E de hat destnîşankirin, bi serketina Reqayê re asta ku jinên gihastiye careke din hatiye nîşandan û diyar kir, ku ew deyndarê Ocalan in.

Di daxuyaniyê de wiha hat gotin: "Çawa ku em berê bûn xelekek ji agir li dora Rêberê xwe, helwesta me ya li hemberî vî êrişê li dijî mafê me yê jiyanê jî wê neguhere. Heta ku agahiyê ji Rêberê xwe bigirin, em ê çalakiyên xwe roj bi roj zêde bikin.

Cihê me yê berxwedanê, wê ji 23'ê Cotmehê û pê ve pêşiya

Komîteya Pêşgirtina li Êşkenceyê ya li bajarê Strasboûrg ê Fransayê be. Stasboûrg wê ji 23'ê Cotmehê û

zanin ku berî her kesî wê jin xwedî li Rêber Apo derkevin Jinên Kurd ên li Ewropayê dijîn wê pêşengiyê ji

pê ve bi tilîlî, dirûşm û rengê jinên Kurd bixemile. Yê ku fêhm nakin, naxwazin fêhm bikin ku vîna gelê Kurd û Rêber Apo yek e, wê careke din bibînin ku xwe dixapînin. Dem hatiye ku em bersiva keda ku Rêberê me daye me, bidin. Em

çalakiya li Strasboûrgê re bikin. Em tevî çalakiya 23'ê Cotmehê ya li Strasboûrgê bibin. Em bi îradeya jinê, tecrîda ku gefê li Rêberê me dixwe, bişîkînin. Em biyardariya berxwedan û têkoşînê ya jinên Kurd nîşanî cîhanê bidin." **anfkurdi.com**

Heşda Şeibî tawanan li dijî xelkê Kerkûkê dike

Heşda Şeibî û hêzên ewlehiyê yê Iraqê li nava bajarê Kerkûkê hatine belavkirin û bi şev davêjin ser

malê Kurdan. Berpirsekî PDKê li wî bajêr jî dibêje, çekdarên Heşda Şeibî dixwazin xelkê çavtirî bikin.

Ev 2 roj e çekdarên Heşda Şeibî û hêzên ewlehiyê yê Iraqê li nava Kerkûkê hatine belavkirin û wek xelkê bajêr dibêjin, wan çekdaran gelek tawan li hemberî Kurdan kirine. Berdevkê Encumena Serkirdatiya PDKê

li Kerkûkê Ednan Kerkûkî tekez dike ku Heşda Şeibî dixwaze Kerkûkê bi temamî kontrol bike.

Ednan Kerkûkî ji malpera KDP.info re ragihand: "Çekdarên Heşda Şeibî bi rîya hinek karên xwe yê kirêt dixwaze xelkê Kerkûkê çavtirî bike, da ku bi temamî bajêr kontrol bikin." Kerkûkî wiha got: "Duhî rê nedan berpîrsê polîsên Kerkûkê yê ser bi YNKê ve ku bi zîmanê Kurdî biaxive. Roja Dûşemê jî 2 endamên asayîşê girtine û bi saxî ew xistine bin tankê de û mixabin şehîd bûne. Herwiha şevê din êriş kirine ser malê Kurdan li taxa Rehîmawe."

Roja Dûşemê bi alîkariya beşek ji hêzên ser bi aliyekî siyasî ve li Başûrê Kurdistanê, Kerkûk û beşek ji navçeyên derdora wê ketin destê hêza Heşda Şeibî û hêzên Iraqê. Rojnamevanekî ku li ser daxwaza wê em navê belav nakin, ji malpera KDP.info re behsa tawanan Heşda Şeibî kir û ragihand: "Heşda Şeibî êrişî malê Kurdan dike û jin û zilaman ji hev cuda nake. Duhî li ser cadeya Feyleq 2 zarokên Kurdên Kakeyî şehîd kirin. Herwiha 6 kurdên din jî li taxên din şehîd kirine." Li gorî zanyariyên wî rojnamevanî, çekdarên Heşda Şeibî destê xwe danîne ser mal û avahiyan hizbî û piştî talankirina wan, agir bi wan xistine.

KDP.info

Wezîra Almanya bo Serok Barzanî: Emê berdewam bin li ser piştevaniya Pêşmerge

Wezîra Berevaniya Almanya Ursula Von der Leyen di Îraqê nîrxandin. Ewariya roja pêncşem

pêwendiyêke telefonî de li gel Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî rewşa siyasiya Kurdistan û 19.10.2017 li peywendiyekî telefonîya di navbera birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdis-

tanê û xatina Ursula Von der Leyen Wezîra Berevaniya Almanya rewşa siyasiya Kurdistan û Îraqê nîrxandin û di derbarê rewşa dawî ya meydanî û pêşhatên di navbera Herêma Kurdistan û Îraqê de danustandina bîr û ramanan kirin.

Her di vê peywendiyê telefonîyê da Wezîra Berevaniya Almanya xweşhaliya xwe nîşanda ku radeya ber yekketina serbazîyên di navbera hêzên Pêşmerge û hêzên Îraqê kêrî bûye û alozî pêşneketine. Her wiha pêzanînen xwe ji bo rola Pêşmerge li şerê terorîstên Da'îş dîpat kir û tekez jî li piştevaniya welatê ya ji bo hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê kir.

Wezîra Berevaniya Almanya xweşhaliya xwe jî derbîrî ku biryara guftûgo û danustandina çareserîya kêşeyên di navbera Hewlêr û Bexda hatiye dayîn. **KDP.info**

Serok Barzanî: Bexda nikare Kosret Resûl û têkoşerên Kurdistanê bigre

Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî got, desthilatdariya Bexdayê çî biryarê dide bila bide lê nikare kesekî weke Cîgirê Giştî yê Sekreterê Yekîtiya Nîştîmanîya Kurdistanê (YNK) Kosret Resûl bigrin.

Encûmena Bilind a Dadwerî ya Îraqê îro roha pencşemê, derbarê Cîgirê Yekemîn ê Sekreterê Giştî yê YNKê û Cîgirê Serokê Herêma Kurdistanê Kosret Resûl de, bi tometa ku ji hêzên ewlekariya Îraqê re gotiye dagirker, biryara girtinê da.

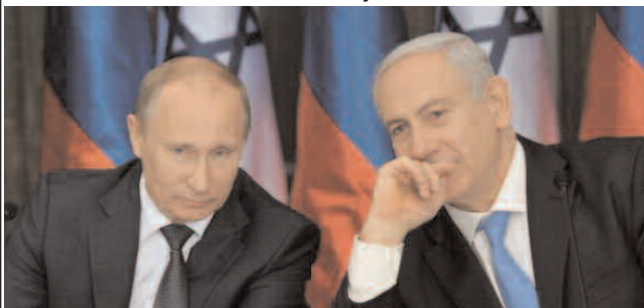
Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî derbarê vê biryara Encûmena Bilind a Dadwerî ya Îraqê daxuyaniyeke da û tê de ragihand desthilatdariya Bexdayî nikare Kosret Resûl bigre.

Serok Barzanî de wiha hatiye gotin: "Ev biryara Dageha Resafe ku biryarekî siyasî ye bi zelalî pîşan dide ku eqliyeta dest bilind li Bexda bi çî awayekê ye. Gelêk raya xwe bi aştiyane derbibirê divê sizaya bi komelê bidin, kesek raya xwe derbibirê divê bê girtin. Her ew eqliyetê wiha kiriye kes nekarê li gel wan da bijî."

Serok Barzanî di berdewamiya daxuyaniya xwe de dibêje: "Bila desthilatdarên Bexda azad bin, çî biryarek didin bila bidin lê belê bila baş bizanin têkoşerekî wekî Kak Kosret û têkoşerên din jî bi wan nayê girtin û nikarin bigrin." **KDP.info**

Natanyaho ji bo Putin: Ezê ezmanê Sûriyê ji bo parastina Hewlêrê bi kar bînim

Maksi Sojokov, sernivîserê dosya Rûsya di malpera navdar El Monitor de dibêje, serokwezîrê Îsraîlê

Banyamin Natanyaho ji serokê Rûsya Vladimir Putin re got, eger dema ku min dît pêwîst bû ezê di ser ezmanê Sûriyê re balafirên xwe bigihînim Hewlêrê.

Roja 18.10.2017 pêwendiyêke telefonî di navbera Natanyaho û Putin de çêbû ye. Natanyaho ji Putin re gotiye, ji bo parastina herêma Kurdistanê ji êrîşên milîsên Şîte yên ser bi Îranê ve, ewê ezmanê Sûriyê ji bo balafirên Îsraîlê bi kar bîne. **avestakurd.net**

Pûtîn: Durûtî di helwesta civaka navnetewî de derbarê Kurdistanê heye

Serokê Rûsya Vladimîr Pûtîn ragihand ku pêwîstê rêzgirtinê ji xwestekên gelan re were kirin. Îro, Pêncşemê 19.10.2017 Serokê Rûsya Vladimîr Pûtîn ragihand durûtî di helwesta siyasî ya civaka navnetewî de beramber Kurdistan û Katalonyayê heye.

Herwiha Serokê Rûsya Vladimîr Pûtîn tekez kir ku, pêwîst e rêzgirtinê ji xwestekên gelan re were kirin.

Roja 25ê Îlonê 2017 referanduma serxwebûna Kurdistanê bi rêjeya %92 ji dengê belê re li navçeyên Kurdistanê yên li derveyî idareya herêmê bi destxist, herêma Katalonyayê jî roja 1.10.2017 referanduma xwe encamda û bi serket. **KDP.info**

Kosret Resûl: Navê çend kêmfamên YNKê ket nav rûpelên reş ên dîrokê..Enfaleke din hatiye serê me

Cîgirê Yekemîn ê Yekîtiya Nîştîmanîya Kurdistanê (YNK) Kosret Resûl da xuyakirin, ku tiştê li Kerkûkê bûye di encama lîstokeke navdewletî de bûye û got: "Lê ya birîna me xedar dike, ew e ku çend kesekî ji derveyî rêbaza YNKê bêtî ji serkirdetiya partiya xwe bipirsîn, ji bo hinek destkeftiyên xwe yên demkî û şexsî bûne hevkar û destberê dagirkeran. Wan bi vê karê xwe yê rûreşî, bi sernizmî xwe xistine nava rûpelên reş ên dîroka gelê me."

Cîgirê Serokê Herêma Kurdistanê û Cîgirê Yekemîn ê YNKê Kosret Resûl derbarê rewşa Kerkûkê de daxuyaniyek belav kir û da xuyakirin, ku di demekê de gelê kurd û pêşmergeyên wî bi navê hemû mirovên azadîxwaz û mirovdost, li hember grûpa herî hov û dirinde ya DAIŞê rawestan û rê nedan ku dîroka mirovahiyê vegere serdemên berê û navbangê pêşmergeyan li tevahiya cîhanê hate bihîstin.

Resûl di peyama xwe de wiha got: "Li hember vê yekê gelê Kurdistanê li hêviyê bû, ku civaka navdewletî, dost û hevpeymanên me yên li cîhanê û herêmê ji bo avakirina paşerojeke geştir bo nîfşên me, guhê bidin me û rêzê li îradeya gelê kurd bigrin, lê mixabin em rûbirûyê lîstokeke pîralî kirin. Carekê din rastiyan selmand ku ji bilî çiyayan ti dostên kurdan nîne. Bicîhî hiştina gelê me bi tenê li hember êrîşên milîsên Heşda Şeibî û

yekîneyên Artêşa Îraqê, bûyerên çend rojên derbasbûyî yên li Kerkûk û navçeyênd in ên Kurdistanî, komkujîya li hember hemwelatîyên kurd li navçeya Duzxurmato û cîhên

din, şewitandina malên wan, talankirina serwetên û samanên wan, destpêkirina enfalekî nû ye."

Resûl balkişande ser hevkarîya navxwe ya li gel hêzên Îraqê û wiha got: "Lê ya birîna me xedar dike, ew e ku çend kesekî ji derveyî rêbaza YNKê bêtî ji serkirdetiya partiya xwe bipirsîn, ji bo hinek destkeftiyên xwe yên demkî û şexsî bûne hevkar û destberê dagirkeran. Wan bi vê karê xwe yê rûreşî, bi sernizmî xwe xistine nava rûpelên reş ên dîroka gelê me."

Kosret Resûl diyar kir, ku karê ji

destê wan hatiye kirne ji bo parastina malê xelkê Kerkûkê lê jiber plana derekî û ne hevsengîya hêzê û rola naciwamêrane ya hinek kesên navxwe, bûye sedem ku pişt

hêza pêşmerge vala bibe û beşek ji destkeftanê ji dest biçê.

Resûl got, ku zêdebarî wê yekê ku şkest mezîn e û berpirsiyariya wê dikeve ser milê hin korfêmên nav YNKê lê ev yek ne dawîya rê ye û hemû tişt bidawî nebûye.

Kosret Resûl di dawîya peyama xwe de bang li hêz û aliyên siyasî yên Kurdistanê dike, ku nav mala xwe rêk bixin û dersê ji bûyerên berê werbigrin û yekrîziya xwe biparêzin ji ber ku tenê bi wî awayî dikarin berdewamiyê bidin xebata Kurdîniyê. **KDP.info**

Heşda Şeibî li Xurmatû malên Kurdan talan dike

Li nava qezaya Xurmatû çekdarên Heşda Şeibî dest bi talankirin û şewitandina mal û bazarên Kurdan kirine.

Berpirsekî PDKê li wê navçeyê jî dibêje, bi dehan xelkê sivil û xwebexişên Kurd ji aliyê Heşda Şeibî ve şehîd bûne.

Kargêrê Şaxa 22 ya PDKê li Germiyan, Rehêl Caf ji malpera KDP.info re ragihand: "Çekdarên Heşda Şeibî dest bi talankirina malên welatîyên Kurd kirine. Hemû dukanên Kurdan û navendên PDKê şewitandine û talan kirine. Xelk jî koçber bûne." Caf wiha got: "Çekdarên Heşda Şeibî li nava Xurmatû bi dehan welatîyên Kurd û Pêşmerge û xwebexşên Kurd şehîd kirine û termên wan bi dûv otomobîlên xwe vekirine û herwiha termê hejmareke şehîd jî nediyar in. Tiştê ku li Kerkûk û Xurmatû çêdibe Enfaleke din e. Mixabin ji bo wan berpirsên Kurd ên ku Kerkûkê radestî Heşda Şeibî kirin, ku ew tiştê me bi sed salê bidest ve anîbû, di nava çend saetan de jidest dan. Bila Hikûmeta Kurdistanê bi hewara me ve bê û Kurdan biparêze." **KDP.info**

Путин обвинил Запад в двойных стандартах в отношении Каталонии и Курдистана

Президент России Владимир Путин, выступая на заседании дискуссионного клуба "Валдай", высказался по поводу "двойных стандартов" демократии, которыми оперирует западное сообщество, в частности, в отношении Каталонии и Курдистана.

"Получается, на взгляд некоторых наших коллег, есть правильные борцы за независимость и свободу и есть сепаратисты, которые не могут отстаивать свои права даже с помощью демократических механизмов. Подобные, как мы говорим все время, двойные стандарты — вот ярчайший пример двойных стандартов — таят в себе серьезную опасность для стабильного развития Европы и других континентов, для продвижения интеграционных процессов во всем мире". kurdistan.ru

Франция призывает Багдад уважать права курдов

Сегодня, 20 октября, Франция призвала центральное правительство Ирака "проявить сдержанность" после того, как шиитские ополченцы "Хашд аш-Шааби" заняли Киркук и несколько других курдских территорий.

"Мы просим федеральное правительство проявить сдержанность и полностью уважать права курдов", — цитирует "Reuters" пресс-секретаря министерства иностранных дел Агнес Ромате-Эспань.

Она также призвала курдов приступить к диалогу с Багдадом в рамках конституции.

Заявление было опубликовано через несколько часов после того, как шиитские ополченцы, поддерживаемые иранскими артиллерийскими подразделениями, и используя американскую военную технику, провели новое военное наступление против пешмерга в районе Прде (или Алтун Купри), расположенном между Киркуком и Эрбилем. kurdistan.ru

Президент Франции позвонил Барзани и Абади

Президент Франции Эммануэль Макрон заявил в пятницу, что он поговорил с президентом Иракского Курдистана Масудом Барзани и премьер-министром Ирака Хейдаром аль-Абади, чтобы обсудить военную напряженность в курдской провинции Киркук.

Макрон сказал журналистам, что Эрбилу и Багдаду настоятельно рекомендуется поддерживать связь с офисом ООН, чтобы решить свои споры, избегая насилия. Он вновь призвал Барзани и Абади вернуться к переговорам в рамках конституции. kurdistan.ru

Нетаньяху пытается остановить иракскую агрессию против курдов

Премьер-министр Израиля Биньямин Нетаньяху ведет переговоры с мировыми державами, пытаясь предотвратить атаки на Курдистан со стороны иракских вооруженных сил, в частности, проиранских ополченцев "Хашд аш-Шааби", 16 октября вторгшихся в богатый нефтью Киркук.

Израильские официальные лица заявили, что Нетаньяху обсуждал положение иракских курдов в телефонных переговорах с канцлером Германии Ангелой Меркель и президентом России Владимиром Путиным. Об этом в пятницу сообщило агентство "Reuters".

Премьер-министр Израиля также обсудил курдский вопрос с должностными лицами администрации Трампа и с властями Франции.

Как сообщил агентству "Reuters" израильский чиновник, пожелавший остаться неназванным, Израиль заинтересован в безопасности Курдистана.

"Эта (территория) является плацдармом. Это стратегическое место", сказал он.

Израиль хочет, чтобы курды были обеспечены средствами самозащиты, сказал он, отметив, что "было бы лучше, если бы кто-то дал им оружие и все остальное, чего мы, очевидно, не можем дать".

Израиль был единственной крупной державой, поддерживавшей независимость курдов в Ираке.

"Проблема в настоящее время заключается в том, чтобы ... предотвратить нападение на курдов, уничтожение курдов и нанесение им любого

вреда, их автономии и региону, того, чего хотят Турция и Иран и внутренние шиитские фракции и другие силы в Ираке и в части иракского правительства", сообщил в четверг в четверг министр израильской разведки. "Премьер-министр, безусловно, привлекает США, Россию, Германию и

Францию, чтобы помешать курдам пострадать", сказал министр Исраэль Кац.

Другой анонимный израильский чиновник в интервью "Reuters" сослался на моральные причины усилий Нетаньяху.

"Они (курды) — глубоко прозападные люди, которые заслуживают поддержки", сказал он.

Организация Объединенных Наций выразила озабоченность в связи с сообщениями о притеснении гражданских лиц, в основном курдов, изгоняемых из районов, в которые вторглись иракские силы. kurdistan.ru

Россия призывает Эрбиль и Багдад к возобновлению переговоров

Россия призвала регион Курдистан и центральное правительство Ирака вернуться к конструктивным диалогам в качестве альтернативы нынешней военной конфронтации, говорится в

сообщении министерства иностранных дел Российской Федерации.

Это заявление было опубликовано перед встречей между министром иностранных дел России Сергеем Лавровым и его иракским коллегой Ибрагимом аль-Джаафари, запланированной на 23-е октября. Согласно официальному заявлению МИД, чиновники обсудят недавние столкновения между курдскими силами пешмерга и поддерживаемыми Ираном шиитскими боевиками "Хашд аш-Шааби". Как отмечает МИД РФ, Москва выступает за территориальную целостность Ирака и настраивает Багдад и курдов "на поиск взаимоприемлемых развязок" через конструктивный диалог. kurdistan.ru

СБ Курдистана осудил "молчание" мира в отношении иракской агрессии

Совет Безопасности Иракского Курдистана осудил "оглушительное молчание" международного сообщества в отношении атаки ирано-иракских сил на Курдистан.

В пятницу утром иракская армия и шиитские ополченцы "Хашд аш-Шааби", вооруженные американским оружием и техникой, начали атаку на силы пешмерга на дороге Киркук-Эрбиль, всего в 50 км от столицы Курдистана.

"Их цель состояла в том, чтобы войти в Кушта-

пу на юге Эрбиля", — заявили в СБ Курдистана.

Карим Нури, командир "Хашд аш-Шааби", ранее отрицал, что его войска намеревались войти в Эрбиль, утверждая, что, согласно приказу иракского премьер-министра Абади, он должен был остановиться на границе между Киркуком и Эрбилем.

Как сказано в заявлении СБ Курдистана, "пешмерга храбро защитили Курдистан в сегодняшнем нападении".

Согласно последним сообщениям, больницы Киркука переполнены ранеными членами шиитских сил, убиты около 200.

Кроме того, пешмерга уничтожили 10 американских бронетранспортеров и 1 танк.

Совет Безопасности обвинил мировые державы в отстраненном наблюдении за атакой шиитских сил и "дестабилизации по меньшей мере трех из самых безопасных провинций страны".

"Оглушительное молчание со стороны международного сообщества подтолкнуло Ирак и соседние страны к нападению на Курдистан. Армия, якобы созданная для защиты людей, используется сегодня для нападения на людей Курдистана. Продолжающиеся нападения Ирака подтвердили законные опасения курдов о нашем будущем в этой стране. Международное сообщество должно теперь вмешаться и осудить агрессивные военные нападения Ирака". kurdistan.ru

Багдад озвучил "новые" условия диалога с Эрбилем

Правительство Ирака сообщило свои основные условия для проведения переговоров с Региональным правительством Курдистана (КРГ) о текущем кризисе в регионе.

"Правительство Ирака не указало каких-либо сроков приема официальной курдской делега-

ституции".

"Переговоры о референдуме и его результатах никоим образом не будут проводиться. Правительство Ирака полагается на приговор суда об аннуляции результатов референдума", уточнил он.

Шиитские силы "Хашд аш-

боченность по поводу грабежей и насилия в спорных районах после их захвата иракскими силами, в том числе по поводу принудительного перемещения курдских жителей из Туз Хурмату и Киркука. Организация призвала Багдад защищать всех гражданских лиц.

Иракский Курдистан и спорные районы проголосовали за независимость 25 сентября, 92,7% проголосовавших высказались за отделение от Ирака.

Накануне Государственный департамент США призвал стороны "избегать дальнейшей конфронтации" и "координировать безопасность и управление этими районами".

"Восстановление федеральной власти над спорными районами никоим образом не изменяет их статус - они остаются спорными до тех пор, пока их статус не будет урегулирован в соответствии с конституцией Ирака", говорится в заявлении правительства США.

КРГ ответило заявлением, о том, что власти Курдистана "приветствуют немедленное прекращение напряженности и столкновений между пешмерга и иракскими силами в спорных районах, и соглашается, чтобы [международная] Коалиция координировала прекращение напряженности и столкновений между пешмерга и иракскими силами".

"Региональное правительство Курдистана приветствует диалог с Багдадом в кратчайшие сроки в рамках иракской конституции и без каких-либо предварительных условий", подчеркивается в заявлении КРГ. kurdistan.ru

ции для проведения переговоров с Багдадом. Тем не менее, дверь для диалога всегда открыта для всех или для любой переговорной делегации", - заявил на пресс-конференции в субботу пресс-секретарь премьера Хейдара аль-Абади, Саад Адизи.

"Проведение любых переговоров с Багдадом, безусловно, будет осуществляться на основе условий, а именно целостности Ирака, конституции, передачи [федеральным властям] пограничных портов, аэропортов, богатств страны, сил пешмерга, курдских учреждений безопасности, обеспечения соблюдения закона в спорных областях и предотвращения любого шага, который может быть предпринят регионом Курдистан вопреки кон-

Шааби" и иракская армия 16 октября 2017 года начали нападение на силы Курдистана в Туз Хурмату и Киркуке. Последний был захвачен после того, как силы пешмерга отступили, не защитив этот район. Пешмерга подчинилась приказам влиятельных лидеров партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК), вступивших в сговор с Багдадом. Впоследствии были захвачены другие районы за пределами администрации КРГ. Власти Курдистана изложили свою позицию в заявлении, опубликованном после заседания в четверг. Они дали понять, что волю народа Курдистана нельзя разрушить оружием и военными мерами.

ООН опубликовала заявление, в котором выражается оза-

"Роснефть" сообщила о старте новых разработок в Иракском Курдистане

"Роснефть" и правительство Иракского Курдистана объявили о начале реализации проекта на территории региона, говорится в пресс-релизе компании. Российские нефтяники вместе с курдскими партнерами займутся развитием нефтяной инфраструктуры.

Российский нефтяной гигант сделал официальное заявление о запуске нового масштабного проекта добычи нефти, который будет реализован в рамках сотрудничества с властями Иракского Курдистана. Презентация проекта состоялась в рамках X Евразийского экономического форума, который проходит в итальянской Вероне. Вторым участником концессии станет местная компания KAR Group. Наряду с "Роснефтью", она будет использовать нефтепровод, при помощи которого полученное с месторождений в Курдистане сырье будет транспортироваться для переработки в другие государства. Значительную часть нагрузки примут мощности "Роснефти" в ФРГ.

В соответствии с предварительными договоренностями, компания Игоря Сечина получит 60% ценных бумаг проекта, владельцам еще 40% акций станет курдская компания. Именно она на данный момент является оператором магистрали. По мнению Сечина, участие в разработке месторождений в Иракском Курдистане является очередным шагом по реализации стратегических задач "Роснефти". Новый нефтепровод сделает более эффективной поставку сырья в точки переработки.

Покупка доли в транспортной магистрали состоялась после того, как российская компания приобрела у Иракского Курдистана 80% акций пяти месторождений нефти, запасы которых, по предва-

рительным данным, составляют 670 млн баррелей. Геолого-разведывательные работы на будущих скважинах стартуют уже в первые месяцы 2018 года, а начать полноценную добычу планируется в 2021 году. Кроме того, неофициальные источники РБК в нефтяном гиганте сообщали, что "Роснефть"

намерена получить подряд на строительство в Иракском Курдистане газотранспортной магистрали. Контракт стороны могут заключить уже в нынешнем году. Сделки по месторождениям и нефтепроводу были совершены, невзирая на протесты правительства Ирака. Последнее накануне расценило контракты как противозаконные, указав на то, что подписывать соглашения по месторождениям и другим объектам, расположенным на территории Курдистана, можно только при разрешении Багдада. Действия "Роснефти" там считают вторжением во внутренние дела Ирака. Правительство Ирака намерено добиться аннуляции соглашений в судебном порядке. kurdistan.ru

Президент Курдистана и министр обороны Германии провели телефонное совещание

19 октября президент Иракского Курдистана Масуд Барзани провел телефонные переговоры с министром обороны Германии Урсулой фон дер Ляйен, чтобы обсудить последние события в политической сфере, в том числе кризис в Киркуке.

Урсула фон дер Ляйен была настроена оптимистично в отношении того, что военная напряженность между курдскими силами пешмерга и иракско-иранскими боевиками "Хашд аш-Шааби" не расширится.

Она также поддержала инициативу по возобновлению переговоров между Эрбилем и Багдадом, выдвинутую премьер-министром Ирака, Хейдаром аль-Абади.

Немецкий министр вновь высоко оценила роль сил пешмерга в войне против "Исламского государства" и подтвердила поддержку своей страны Эрбилю. kurdistan.ru

Губернатор: Эрбиль полностью защищен

Губернатор столицы Курдистана, Эрбиля, заверил жителей в полной безопасности города в связи с сообщениями о столкновениях между курдскими силами пешмерга и поддерживаемыми Багдадом и Тегераном шиит-

скими ополченцами "Хашд аш-Шааби", произошедшими на окраине города.

Наузад Хади сообщил в пятницу, что силы пешмерга успешно отразили нашествие "Хашд аш-Шааби" в Прде (или Алтун Купри) на дороге, соединяющей Эрбиль и Киркук. Он также выразил разочарование политикой США в связи с тем, что нападавшие на курдов боевики Багдада использовали военную технику и оружие, которые Вашингтон предоставил Ираку для борьбы с "Исламским государством" (ИС). kurdistan.ru

Шиитские боевики уничтожают курдские дома в Туз-Хурмату

Иракские шиитские боевики "Хашд аш-Шааби" начали взрывать дома, принадлежащие курдским семьям в Туз-Хурмату, расположенном к югу от Киркука.

Фотографии, сделанные местными жителями, показывают несколько домов, разрушенных после захвата города поддерживаемыми Ираком и Ираном боевиками "Хашд аш-Шааби". Местные жители сообщают о разграблении и разрушении множества гражданских строений и магазинов.

Шиитские ополченцы оккупировали Туз-Хурмату с прошлого понедельника, когда они начали массовое военное наступление на курдские войска пешмерга. Сообщалось о десятках жертв среди гражданского населения после того, как жители выступили против вторжения. В Киркуке боевики из "Хашд аш-Шааби", переодетые в форму иракской федеральной полиции, совершают налеты на дома, принадлежащие курдам, оскорбляют и применяют насилие под предлогом мер безопасности. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 25 (399) 22-29 Октября 2017 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани призывает диаспору к мирным протестам против агрессии Багдада

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани призвал курдов мира поддержать свою Родину, подвергнушуюся нападению со стороны Ирака.

Курдский президент заявил

законные границы и конституцию Ирака. Они все вместе пытаются навязать свою волю нашему народу с помощью оружия", - говорится в заявлении президента.

Он сказал, что международное сообщество намерено забыть огромные жертвы, которые курдские силы пешмерга возложили на алтарь победы над "Исламским государством",

вечером в пятницу, что его народ коллективно наказывается центральным правительством Ирака за то, что курды воспользовались своим демократическим правом и озвучили свою волю к государственности.

"Наказания, направленные на наших людей, уже нарушили

Барзани также призвал влиятельных людей, интеллектуалов и народы дружественных стран просить о поддержке своих правительств для людей Курдистана, которые теперь находятся под угрозой еще одного геноцида со стороны иракского правительства.

выступая на переднем крае международных усилий по борьбе с терроризмом. Однако президент Курдистана призвал курдскую диаспору избегать любого насилия при организации собраний в США и по всей Европе в целях поддержки народа Курдистана. kurdistan.ru

Курды протестуют перед офисами ООН и США

Курды Иракского Курдистана и представители диаспоры в субботу собрались перед офисами Организации Объединенных Наций и посольствами США в знак протеста против недавних наступлений поддерживаемых Ираном и Ираком шиитских ополчений "Хашд аш-Шааби" в Иракском Курдистане.

Протесты прошли в Эрбиле,

Лондоне и Стокгольме перед консульствами США и офисами ООН. Демонстранты призвали международное сообщество положить конец преступлениям Багдада против народа Курдистана. "Генеральный секретарь [Антониу Гутерриш] очень внимательно следит за развитием событий в провинции Киркук", заявил в понедельник предста-

витель пресс-секретаря ООН Стефан Дюжаррик. "[Гутерриш] обращается к федеральному правительству [Ирака] и Региональному правительству Курдистана (КРГ) с просьбой предпринять скоординированные шаги для предотвращения дальнейших столкновений, эскалации или нарушения правопорядка", - добавил Дюжаррик. kurdistan.ru

Киркукские ВПЛ требуют реакции США на наступление шиитских сил

Сотни курдов, в том числе ВПЛ из Киркука, собрались в пятницу перед консульством США в Эрбиле, чтобы выразить протест Вашингтону в отношении наступления Багдада на Курдистан.

Демонстранты осудили военное вторжение в Киркук и продолжающиеся нападения на другие курдские территории, которые осуществляются шиитскими ополчениями "Хашд аш-Шааби" при поддержке Багдада и Тегерана.

На баннерах протестующих были указания на то, что поддерживаемые Ираном

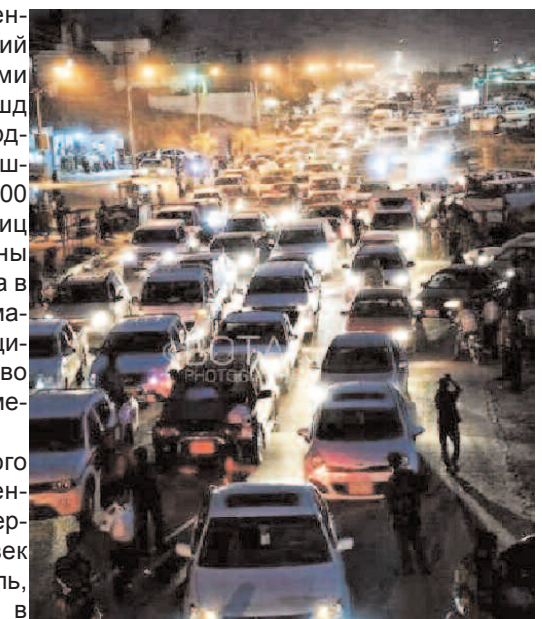
боевики "Хашд аш-Шааби" используют против курдов оружие США, переданное Багдаду для борьбы с "Исламским государством" (ИГ). Люди критиковали равнодушие США к этой проблеме, в то время как курды являются самым эффективным союзником Вашингтона во время войны против террористов ИГ. kurdistan.ru

120 000 курдских жителей покинули Киркук и Туз Хурмату

С начала военных столкновений между шиитскими боевиками "Хашд аш-Шааби" и курдскими войсками пешмерга около 120 000 гражданских лиц были вынуждены покинуть свои дома в Киркуке и Туз-Хурмату. Об этом сообщило министерство миграции и перемещения Ирака.

Из огромного числа перемещенных курдов примерно 77 000 человек переехали в Эрбил, более 42 500 - в Сулейманию. В прошлый понедельник десятки тысяч поддерживаемых Багдадом и Тегераном шиитских боевиков, оснащенных оружием США, атаковали позиции войск пешмерга в Туз-Хурмату и Киркуке. Их успехи в курдских городах привели к панике среди курдского населения, люди бежали, опасаясь террора "Хашд аш-Шааби". kurdistan.ru

Allah rəhmət eləsin!

"Azərbaycan Kürdləri" İctimaii Birliyinin idarə heyəti adından və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Tahir Süleyman, Əhməd Həro, Ədalət Bədirxanlı, Nəriman Əyyub, Nofəl Ədalət, Adıgözəl müəllim, Elxan müəllim, Asif müəllim, Sağatəl Cəbrayıllov, Ramiz Qəmbər, Siyabən müəllim, Rövşən, Xaliq, Allahyar Cəbrayıllovlar, Manaf Səfərov, Vüsal Ziyadxanoğlu mərhimun qardaşları Cahid, Fəqan, Kəlam Məmmədovlara

Camal Qəmbər oğlu Məmmədovun

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və mərhumun yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir. Allah rəhmət eləsin, məkanı Cənnət olsun!

ТӘСІСЧІ ВӘ БАШ РЕДАКТОР:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500